

Doc. No. 1S-26-O-11-9/1-2

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE
o radu i aktivnostima Savske komisije
za razdoblje od 1. travnja 2010. – 31. ožujka 2011.**

travanj 2011.

SADRŽAJ

I Uvod	5
II Aktivnosti Savske komisije	6
1. Integrirano upravljanje vodama	8
1.1. Upravljanje riječnim slivom	8
1.2. Sprječavanje i kontrola akcidenata	9
1.3. Upravljanje poplavama	10
1.4. Projekti i studije	12
2. Plovidba	17
2.1. Sigurnost plovidbe	17
2.2. Tehnički standardi	18
2.3. Sprječavanje zagađenja voda uzrokovanih plovidbom	18
2.4. Infrastruktura plovнog puta	18
2.5. Projekti i studije	19
3. Međusektorska pitanja	23
3.1. Upravljanje informacijama	23
3.2. Hidrološka i meteorološka pitanja	23
4. Suradnja i sudjelovanje javnosti	26
4.1. Suradnja s međunarodnim organizacijama i drugim relevantnim institucijama	26
4.2. Suradnja s nacionalnim institucijama	27
4.3. Sudjelovanje javnosti i uključenje interesnih skupina	27
5. Pravna pitanja	31
5.1. Protokoli uz <i>Okvirni sporazum</i>	31
5.2. Administrativno upravljanje i pravna podrška	32
6. Financijska pitanja	34
6.1. Proračun	34
6.2. Financiranje projekata i studija u okviru posebnih fondova	34
6.3. Druge aktivnosti	35

DODATAK I Popis članova i zamjenika članova Savske komisije

DODATAK II Popis stručnih skupina Savske komisije

DODATAK III Sjednice Savske komisije

DODATAK IV Popis sastanaka s dionicima koje je organizirala ili suorganizirala Savska komisija

DODATAK V Pregled aktivnosti provedenih tijekom proslava Dana rijeke Save 2010. godine

I Uvod

Opći zadaci i nadležnosti Međunarodne komisije za sliv rijeke Save (Savska komisija, ISRBC) navedeni su u *Okvirnom sporazumu o slivu rijeke Save (Okvirni sporazum)*, a konkretnije u Dodatku I *Okvirnom sporazumu* – u *Statutu Međunarodne komisije za sliv rijeke Save*. Obveza Savske komisije da podnosi godišnja izvješća o svom radu i aktivnostima navedena je u članku 10. Dodatka I *Okvirnom sporazumu*.

Na toj osnovi pripremljeno je i *Godišnje izvješće o radu i aktivnostima Savske komisije za godinu 2010*. To se *Izvješće* odnosi na finansijsku godinu 2010. Savske komisije, a pokriva razdoblje od 1. travnja 2010. godine do 31. ožujka 2011. godine. Svi programi rada i planovi rada koji se spominju u *Godišnjem izvješću* također se odnose na navedenu finansijsku godinu (FY).

Tijekom izvještajnog razdoblja svjedočili smo dalnjem intenziviranju aktivnosti Savske komisije, zahvaljujući čemu je postignut dodatni napredak u ispunjavanju temeljnih ciljeva *Okvirnog sporazuma*, konkretno:

- u uspostavi međunarodnog režima plovidbe na rijeci Savi i njezinim plovnim pritokama,
- u uspostavi održivog upravljanja vodama u slivu rijeke Save, i
- u suzbijanju/ograničavanju opasnosti kao što su poplave, suše, led i akcidenti, kao i smanjenju/uklanjanju negativnih posljedica tih opasnosti.

Ta će postignuća detaljno predstaviti u poglavljima *Izvješća* koja slijede.

II Aktivnosti Savske komisije

Tijekom izvještajnog razdoblja održano je šest sjednica Savske komisije, konkretno sjednice pod rednim brojem 20. do 25. Rad na sjednicama uključivao je razmatranje pitanja koja pokrivaju sva područja aktivnosti konkretiziranih *Okvirnim sporazumom*, kao i prihvaćanje s tim povezanih zaključaka i odluka koje se odnose na sljedeće primarne aktivnosti Savske komisije:

- Daljnji razvoj strateških planova za sliv rijeke Save, kao što su *Plan upravljanja slivom rijeke Save* i *Plan upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save*, kao i razvoj integriranih sustava za sliv, konkretno Sava GIS-a te sustava praćenja, predviđanja i ranog upozoravanja u vezi s akcidentima i poplavama;
- Nastavak aktivnosti na obnovi i razvoju plovidbe na plovnom putu rijeke Save, uz pripremu popratnih dokumenata koji se odnose na sigurnost i tehnička pitanja plovidbe;
- Priprema projekata i traganje za mogućnostima financiranja;
- Daljni razvoj protokola uz *Okvirni sporazum*;
- Finansijsko i administrativno upravljanje, kao i razvoj internih propisa Savske komisije;
- Suradnja i sudjelovanje javnosti, uključujući organiziranje Dana rijeke Save 2010. godine, objavljivanje službenog biltena Savske komisije *Savski Vjesnik* i specijaliziranih publikacija kao što su *Sažetak analize sliva rijeke Save* i *Hidrološki godišnjak za sliv rijeke Save* (izdanje za 2006. godinu), kao i stalno ažuriranje internetske stranice i razvoj promotivnih materijala Savske komisije.

Slika 1. 24. sjednica Savske komisije (Zagreb, 26.-27. listopada 2010.)

Imajući u vidu smjernice sadržane u *Deklaraciji s Drugog sastanka država stranaka*, Savska komisija složila se s dalnjim aktivnostima provedbe *Okvirnog sporazuma* i organizirala je strateški sastanak s predstavnicima visoke razine iz država stranaka u vezi s poticanjem

provedbe *Okvirnog sporazuma* u području upravljanja vodama i okoliša (Beograd, 5. svibnja 2010. godine). Uloženi su značajni napor u dodatni razvoj i završetak protokola uz *Okvirni sporazum*. Tako su *Protokol o sprječavanju zagadenja voda uzrokovanog plovidbom* uz *Okvirni sporazum* dosad ratificirale dvije države stranke. *Protokol o zaštiti od poplava* uz *Okvirni sporazum* potpisana je 1. lipnja 2010. godine na središnjem događanju u okviru proslava Dana rijeke Save 2010. godine. *Nacrt Protokola o izvanrednim situacijama* uz *Okvirni sporazum*, kao i *Nacrt Protokola o upravljanju sedimentima* uz *Okvirni sporazum*, ušli su u postupak završnog usklađivanja koji prethodi potpisivanju protokola.

Kako bismo odgovorili na izazove starnog napretka koji je uočljiv u provedbi *Okvirnog sporazuma* u proteklih nekoliko godina, kao i na izazove novijih procesa i inicijativa na razini Save, Dunava i Europe relevantnih za provedbu *Okvirnog sporazuma*, razvijena je ažurirana *Strategija za provedbu Okvirnog sporazuma*, kao i pripadajući *Akciski plan za razdoblje 2011.-2015. godine*. Očekuje se kako će Savska komisija razmatrati te dokumente s ciljem usvajanja u travnju 2011. godine.

Uloženi su značajni napor u organizaciju i pripremu 3. sastanka država stranaka *Okvirnog sporazuma* u Brdu kod Kranja (Slovenija), predviđenog u terminu 31. svibnja i 1. lipnja 2011. godine. Očekuje se kako će se taj sastanak država stranaka (Meeting of the Parties, MoP) uključivati analizu i raspravu o radu Savske komisije, kao i definiranje usmjerjenja za budući rad. Posebno zasjedanje u okviru sastanka država stranaka bit će posvećeno mogućnostima financiranja projekata povezanih s *Okvirnim sporazumom*, s ciljem informiranja predstavnika međunarodnih finansijskih institucija, fondova i programa o prioritetnim projektima Savske komisije, kao i razmatranju prilika za provedbu projekata u okviru *Strategije EU za dunavsku regiju* i drugih prikladnih okvira.

S obzirom na obostrano izražen interes Savske komisije i Crne Gore za jačanjem daljnje suradnje, dosad je došlo do nekoliko službenih kontakata u vezi s mogućnošću da Crna Gora u dogledno vrijeme postane država stranka *Okvirnog sporazuma*. Sukladno tome, Savska komisija uputila je prijedlog Crnoj Gori o tranzicijskim mogućnostima suradnje do očekivanog punog članstva.

Detaljni pregled aktivnosti Savske komisije predstavljen je u odjeljcima koji slijede. *Izvješće* su u svrhu potpunosti informacija priloženi i dodaci. Popis članova Savske komisije i njihovih zamjenika pružen je u Dodatku I, a popis aktivnih stručnih skupina Savske komisije u Dodatku II ovoga *Izvješća*. Kratak pregled zasjedanja Savske komisije pružen je u Dodatku III, dok su pregled sudjelovanja javnosti i uključenja zainteresiranih strana u aktivnosti pruženi u Dodatku IV, odnosno Dodatku V. Popis skraćenica pridodan je u okviru Dodatka VI uz ovo *Izvješće*.

1. Integrirano upravljanje vodama

Tijekom izvještajnog razdoblja aktivnosti Savske komisije u području upravljanja vodama bile su usmjerene na daljnji razvoj strateških planova (*Plana upravljanja slivom rijeke Save* i *Plana upravljanja rizikom od poplava*), kao i integriranih sustava za sliv rijeke Save (GIS-a te sustava praćenja, predviđanja i ranog upozoravanja na akcidente i poplave).

1.1. Upravljanje riječnim sливом

Razvoj *Plana upravljanja slivom rijeke Save* (*Sava RBM Plan*), u skladu s Okvirnom direktivom EU o vodama (*EU WFD*), a sve pod koordinacijskom ulogom Savske komisije, zasigurno predstavlja ključnu aktivnost u ovom području. Ovaj proces podupire i Europska komisija kroz izravno financiranje konzultacijskih usluga za pripremu *Plana*, kao i kroz bespovratna sredstva za aktivnost čiji službeni naziv glasi: *Podrška Savskoj komisiji za pripremu i provedbu Plana upravljanja slivom rijeke Save*. Time je osigurano sveukupno upravljanje projektom i njegovo poticanje kroz djelovanje Savske komisije. Aktivnosti u vezi s pripremom *Plana* službeno su počele u studenome 2009. godine i nastavile su se tijekom čitave finansijske godine 2010.

Rad na razvoju *Plana upravljanja slivom rijeke Save* odvijao se u okviru Stalne stručne skupine za upravljanje riječnim sливом (PEG RBM), uz aktivno sudjelovanje drugih stručnih skupina sukladno njihovu području stručnosti. Na četiri sastanka ("projektne sastanke") održana tijekom izvještajnog razdoblja, PEG RBM pružio je svoja mišljenja, komentare i opaske u vezi s rezultatima (dokumentima za raspravu, tematskim dokumentima – tzv. *issue papers*, i popratnim dokumentima) koje je pripremio konzultant na projektu *Tehnička pomoć u pripremi i provedbi Plana upravljanja slivom rijeke Save*. Članovi skupine PEG RBM također su pružili dodatne informacije o dostupnim podacima nužnim za pripremu *Plana upravljanja slivom rijeke Save*. Djelotvorno prikupljanje podataka u pojedinim zemljama osigurano je uključenjem lokalnih stručnjaka te kroz blisku suradnju sa službenim nacionalnim tijelima.

O postignućima projekta ujedno su na zasjedanjima Savske komisije održane prezentacije i rasprave. Održavani su i redoviti sastanci između tajništva i konzultanta, s ciljem dodatnog poticanja čitavog procesa razvoja *Plana upravljanja riječnim sливом*.

Tijekom ovih aktivnosti pripremljen je i niz dokumenata, kao što su:

- popratni dokumenti o upravljanju poplavama, plovidbi, invazivnim vrstama, sedimentima i hidroenergiji;
- tematski dokumenti o podzemnim vodama, organskom zagađenju i zagađenju nutrijentima te hidromorfologiji;
- dokumenti za raspravu o značajnim pitanjima u vezi s upravljanjem vodama, gospodarstvom, itd.

Svi gore navedeni dokumenti poslužili su kao temelj pripreme *Plana upravljanja slivom rijeke Save*, i još uvijek su otvoreni za ažuriranje i završnu potporu.

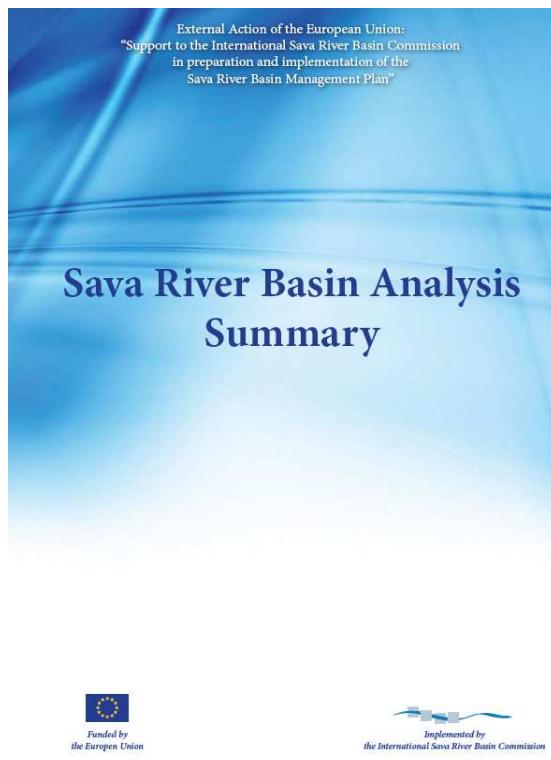
Aktivnosti poduzete tijekom finansijske godine 2010. imale su za posljedicu dvije verzije nacrta *Plana upravljanja slivom rijeke Save*, o kojima je provedena rasprava na 19. i 20. sastanku skupine PEG RBM.

Tijekom pripreme *Plana upravljanja slivom rijeke Save* posebna pozornost posvećena je omogućivanju sudjelovanja ključnih zainteresiranih strana u slivu. Informacije o relevantnim

aktivnostima u vezi s razvojem *Plana upravljanja slivom rijeke Save* pružaju se na redovitoj osnovi na službenoj internetskoj stranici Savske komisije i putem drugih oblika komunikacije (npr. *Savskog Vjesnika*). Predstavnici nevladinih organizacija koji imaju promatrački status pri Savskoj komisiji aktivno su sudjelovali u projektnim sastancima i pružali svoje komentare i preporuke.

Glavno događanje u vezi s informiranjem i konzultiranjem javnosti organizirano u finansijskoj godini 2010. bila je radionica o pitanjima od značaja za upravljanje vodama u slivu rijeke Save, održana u rujnu 2010. godine. U tom događanju, posvećenom raspravama o pitanjima relevantnim za čitav sliv, sudjelovao je širok raspon dionika, uključujući vladine i nevladine institucije iz svih zemalja u slivu rijeke Save.

Kako bi šira javnost bila informirana o dosadašnjim postignućima, pripremljena je i publikacija *Sažetak analize sliva rijeke Save*, distribuirana na službenim jezicima Savske komisije (bosanskom, srpskom, hrvatskom i slovenskom), kao i na engleskom jeziku.

Slika 2. *Sažetak analize sliva rijeke Save* (engleska verzija).

U skladu s naporima uloženima u pripremu *Plana upravljanja slivom rijeke Save*, pokrenut je i važan proces identifikacije dionika kroz provedbu projekta *Jačanje uključenja dionika u upravljanje slivom rijeke Save – stvaranje partnerstva za vode rijeke Save*, u suradnji s organizacijama UNESCO i GWP-Med. Projekt je pokrenut u studenome 2010. godine, a bit će zaključen u rujnu 2011. godine. Ova aktivnost trebala bi pripomoći u mobiliziranju javnosti i ključnih zainteresiranih strana, kako bi se važni dionici uključili u provedbu i ispunjenje ciljeva *Okvirnog sporazuma*. Više informacija o projektu dostupno je u Poglavlju 1.4 ovoga *Izvješća*.

1.2. Sprječavanje i kontrola akcidenata

Aktivnosti Savske komisije u ovom području provedene tijekom finansijske godine 2010.

uglavnom su bile usmjerene na sudjelovanje u testiranju sustava hitnog obavještavanja o akcidentima (AEWS). Kroz testiranje je obavljen pregled funkcioniranja sustava u državama strankama *Okvirnog sporazuma*, kao i operativnih struktura i kapaciteta unutar relevantnih organizacija i institucija. Najavljeni test AEWS-a proveden je u rujnu 2010. godine. Savska komisija pokrenula je test pod nazivom AEWS Test Čatež, u kojem su sudjelovale informacijske jedinice, jedinice za donošenje odluka i stručne jedinice od kojih se sastoje glavni međunarodni centri za uzbunjivanje (PIAC centri). Rezultati su pokazali kako sustav funkcionira u skladu s očekivanjima, tek uz manje poteškoće. Ujedno se pokazalo kako su PIAC centri samo u Sloveniji i Hrvatskoj dio šire strukture civilne zaštite i operativni 24 sata dnevno sedam dana u tjednu, dok druge dvije države stranke još nisu na najdjelotvorniji način razvile takvu strukturu.

Slijedom analize rezultata testova, koja je provedena u okviru Stalne stručne skupine za sprječavanje i kontrolu akcidenata (PEG APC), u suradnji s Međunarodnom komisijom za zaštitu rijeke Dunav, organiziran je novi tečaj izobrazbe za operativno osoblje PIAC centara, s ciljem jačanja kapaciteta osoblja PIAC centara u državama strankama.

Kako bi se potaknula suradnja država stranaka u izvanrednim situacijama koje imaju ili bi mogle imati učinka na vode i akvatične ekosustave, održan je okrugli stol o sprječavanju i kontroli akcidenata (Zagreb, 21. listopada 2010. godine). Na okruglom stolu sudjelovali su predstavnici relevantnih ministarstava (ministarstava za upravljanje vodama i okoliš), kao i agencija i uprava za civilnu zaštitu iz država stranaka. Dio sastanka bio je posvećen raspravi o *Nacrtu Protokola o izvanrednim situacijama uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save*, koji je prepoznat kao dobra osnova za završno usklađivanje i pregovore slijedom dovršetka internih postupaka u državama strankama.

Povrh toga, tijekom godine pripremljeni su i prijedlozi dvaju projekata – Bioraznolikost i ekološki status nanosa, voda i biota u slivu rijeke Save te Sigurnosni sustav upravljanja onečišćenjem voda za sliv rijeke Save. Više informacija o tim projektima pruženo je u Poglavlju 1.4 ovoga Izvješća.

1.3. Upravljanje poplavama

Protokol o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save dovršen je kao osnovni dokument koji definira suradnju država stranaka u području upravljanja poplavama, a države stranke potpisale su ga u lipnju 2010. godine. Ovim se *Protokolom* četiri države stranke *Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save* obvezuju da će razviti *Plan upravljanja rizikom od poplava (FRM Plan)*, koji će definirati ciljeve upravljanja rizikom od poplava od zajedničkog interesa na razini sliva rijeke Save, mjere kojima će se ostvarivati ti ciljevi, mehanizme suradnje na razini sliva, kao i način zajedničkog djelovanja država stranaka u situacijama izvanredne obrane od poplava. Dodatne informacije o *Protokolu* pružene su u poglavljju 5.1.

Na Drugom sastanku država stranaka *Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save* (u Beogradu, 1. lipnja 2009.) potaknut je nastavak već započetog zajedničkog djelovanja u području upravljanja poplavama prije formalne ratifikacije *Protokola*, a Savska komisija počela je kroz projekt koji financira UNECE¹ s pripremom *Programa za razvoj Plana upravljanja slivom rijeke Save*, zajedno s preliminarnom ocjenom ranjivosti na poplave i ocjenom potencijalnog učinka klimatskih promjena na upravljanje poplavama u slivu.

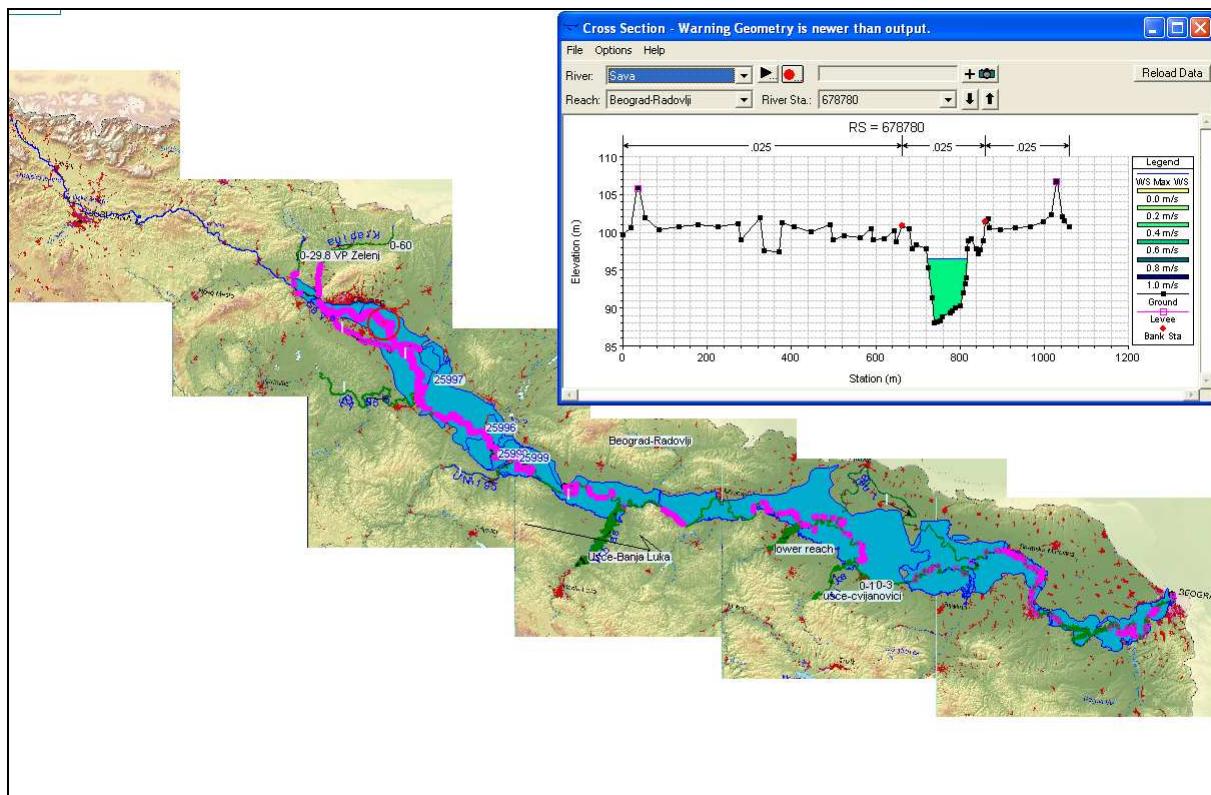
---

¹ Službeni naziv projekta jest *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*.

Nastavljena je i suradnja Inženjerskog korpusa Vojske Sjedinjenih Država (USACE) i Savske komisije te nacionalnih institucija država stranaka, koja je urodila razvojem hidrološkog modela za čitav sliv rijeke Save te jedinstvenim zajedničkim hidrauličkim modelom čitave rijeke Save. Ti su proizvodi prvi georeferentni modeli ikad pripremljeni za čitavo područje, i kao takvi predstavljaju dobru osnovu za razne potrebe država stranaka *Okvirnog sporazuma*.

Države članice dijelit će te modele s namjerom ažuriranja informacija kako one budu postajale dostupne. Ti se modeli potencijalno mogu koristiti za pripremu mapiranja poplava i kao potpora za sustav predviđanja poplava, a ujedno i za alternativne analize budućih projekata zaštite od poplava. Uspješan razvoj zajedničkih modela imat će izravan učinak na međunarodne napore razvoja integriranih mapa opasnosti i rizika od poplava, integrirano prikupljanje podataka, predviđanje poplava te sustave upozorenja na poplave, što će smanjiti ranjivost na prirodne, tehnološke i svjesno prihvачene opasnosti. Budući da te modele možemo smatrati preliminarnima, potreban je dodatan napor kako bi se njihovo funkcionalno korištenje prilagodilo gore navedenim svrhama. Države stranke trebaju pružiti dodatne hidrološke i bolje geometrijske podatke za kalibraciju i verifikaciju modela. Koraci u smjeru osiguranju nastavka suradnje s USACE-om već su poduzeti.

U okviru ove aktivnosti, pored spomenutih proizvoda, Tajništvo Savske komisije pripremilo je i sveobuhvatnu bazu podataka na temelju neobrađenih podataka koje su proslijedile države stranke. Baza podataka sastoji se od više od 3300 georeferentnih presjeka rijeke Save i nekoliko njezinih ključnih pritoka i kanala (Slika 3). Povrh ovog glavnog postignuća, prikupljeni su i raznoliki podaci u GIS obliku (o nasipima, branama, mostovima, itd.). Ti skupovi podataka predstavljaju jaku osnovu, ne samo za planirane aktivnosti u vezi s poplavama, već i za druge aktivnosti Savske komisije i država stranaka u upravljanju riječnim slivom, plovidbi, modeliranju kakvoće voda, itd.

Slika 3. Geometrija hidrauličkog modela rijeke Save.

1.4. Projekti i studije

Aktivnosti su se odvijale na sljedećim projektima Savske komisije u području upravljanja vodama:

1. *Priprema i provedba Plana upravljanja slivom rijeke Save*

Projekt se sastoji od dvije komponente. Prvom komponentom, pod nazivom *Tehnička pomoć u pripremi i provedbi Plana upravljanja slivom rijeke Save*, upravlja Opća uprava za okoliš Europske komisije, a provodi je konzorcij iz Slovačke (VVMZ, Zavod za okoliš, Zavod za istraživanje voda), dok Savska komisija kroz svoje Tajništvo i skupinu PEG RBM pruža facilitacijske usluge te, u određenoj mjeri, analizu provedbe projekta.

Projekt je pokrenut u studenome 2009. godine i završit će u studenome 2011. godine.

Glavni rezultati, koje je pripremio projektni tim, a analizirala skupina PEG RBM, bili su sljedeći:

- Smjernice za pripremu *Plana upravljanja slivom rijeke Save*;
- Analiza nedostataka;
- Razni obrasci i upitnici za prikupljanje podataka;
- Dva nacrtta *Plana upravljanja slivom rijeke Save*;
- Popratni i tematski dokumenti te dokumenti za raspravu u vezi s važnijim pitanjima od značaja za upravljanje vodama:
  - dokument za raspravu posvećen značajnim pitanjima za upravljanje vodama,
  - tematski dokument o organskom onečišćenju,
  - tematski dokument o onečišćenju nutrijentima,
  - tematski dokument o opasnim tvarima,
  - tematski dokument o hidromorfologiji,
  - tematski dokument o podzemnim vodama,
  - popratni dokument o invazivnim vrstama,
  - popratni dokument o plovidbi,
  - popratni dokument o poplavama,
  - popratni dokument o hidroenergiji,
  - popratni dokument o upravljanju sedimentima,
  - dokument za raspravu o ekonomiji;
- Popratni dokumenti i dokumenti za raspravu o:
  - ekološkom statusu površinskih voda;
  - difuznim izvorima zagađenja;
  - zaštićenim područjima.

U rujnu 2010. godine organizirana je radionica o pitanjima od značaja za upravljanje vodama, s više od 50 sudionika iz nacionalnih tijela (ministarstava, agencija, uprava), gospodarskog sektora i nevladinih organizacija. Ključni cilj bio je pružiti dionicima priliku da se upoznaju s trenutnom situacijom u vezi s pitanjima od značaja za upravljanje vodama, a ujedno i pružiti nužne povratne informacije projektnom timu koji priprema *Plan upravljanja slivom rijeke Save*.

Glavni rezultati druge komponente, pod nazivom *Podrška Savskoj komisiji za pripremu i provedbu Plana upravljanja slivom rijeke Save*, koji se provodi kroz darovnicu Europske komisije Savskoj komisiji, uključuju početne poduzete korake u pripremi temeljnih

funkcionalnosti Sava GIS-a, kao i identifikaciju i analizu ključnih dionika s gledišta pripreme i provedbe *Plana upravljanja slivom rijeke Save*.

2. *Bioraznolikost i ekološki status nanosa, voda i biota u slivu rijeke Save*

Projektni prijedlog razvile su relevantne institucije država stranaka, slijedom inicijative Savske komisije. Projektom se nastoji integrirati direktive Europske unije, kao što su *Okvirna direktiva EU o vodama*, *Direktiva o staništima* i *Direktiva o kakvoći vode za kupanje*, u *Okvirni sporazum o slivu rijeke Save*. Projektom se ujedno nastoji na niz načina pridonijeti *Planu upravljanja slivom rijeke Save*, kao i upravljanju prirodnim resursima i zaštićenim područjima (npr. kroz usporedivi skup podataka o ekološkom statusu rijeke Save i njezinih odabranih pritoka, ocjenjivanje ekološkog statusa sliva, postupke uzorkovanja i metodološke pristupe za analizu voda, nanosa i biota, uskladene na prekograničnoj osnovi, sustav učinkovite razmjene podataka, prijenos praktičnih znanja unutar sliva). Projekt je prepoznat u procesu razvoja Strategije EU za dunavsku regiju, i uveden je u *Akcijski plan* kao jedan od dobrih primjera u okviru poglavlja "Zaštita okoliša u dunavskoj regiji" i u prioritetnom području "Obnova i održavanje kakvoće voda". U budućnosti će se nastojati iskoristiti sredstva Europske unije (npr. SEE TCP, IPA) kao prioritetne potencijalne izvore financiranja.

3. *Sigurnosni sustav upravljanja onečišćenjem voda za sliv rijeke Save*

Projektni prijedlog razvijen je u okviru skupine PEG APC Savske komisije. Kroz projekt koji se bavi sigurnosnim upravljanjem onečišćenjem voda nastoji se povezati institucije uključene u upravljanje vodama i one uključene u pripremu i upravljanje izvanrednim situacijama. Projekt je usmjeren na ostvarenje mjera u slučaju nehotičnog ispuštanja tvari koje bi mogle utjecati na korištenje voda u razne svrhe (pitke vode, vode za mrijehštenje riba, vode za navodnjavanje, za industrijske svrhe, u plovidbi, itd.), kao i na kakvoću rijeka i akvatičnih ekosustava, a naročito na područja od posebnog značaja. U svrhu učinkovitog i djelotvornog upravljanja bit će razvijena platforma za modeliranje i razmjenu informacija, putem koje će se sva odgovorna tijela i institucije upozoravati u slučaju ispuštanja štetnih tvari, i ujedno pratiti razvoj situacije i koordinirati zajedničke reakcije na takve situacije. Projekt je prepoznat u procesu razvoja *Strategije EU za dunavsku regiju*, i uveden je u *Akcijski plan* kao jedan od dobrih primjera u okviru poglavlja "Upravljanje okolišnim rizicima". U budućnosti će se nastojati iskoristiti sredstva Europske unije (npr. SEE TCP) kao prioritetne potencijalne izvore financiranja.

4. *Zajednička studija mapiranja poplava za rijeku Savu*

Studiju zajednički provode Savska komisija i USACE. Povrh početno dogovorene pripreme projektnog zadatka za zajedničku studiju mapiranja poplava za rijeku Savu, USACE se složio pripremiti i sljedeće:

- georeferentni hidraulički model (HEC-RAS) ustaljenog i neustaljenog protoka rijeke Save;
- hidrološki (HEC-HMS) model čitavog sliva rijeke Save;
- smjernice i geoprostorne proizvode kao podršku mapiranju opasnosti i rizika od poplava;
- model geoprostorne baze podataka za snimanje i inventarizaciju hidrološke strukture,

Radionica za stručnjake iz zemalja sliva rijeke Save, koju su zajednički organizirali Savska komisija i USACE, održana je u rujnu 2010. godine.

Očekuje se kako će proizvodi koje pripremi USACE biti spremni početkom finansijske godine 2011.

5. Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save

Projekt je jedan od tri pilot projekta u okviru UNECE-ova Akcijskog programa "Vode i prilagodba klimatskim promjenama u prekograničnom kontekstu, uključujući upravljanje poplavama i sušama". Provedbeno razdoblje predviđeno je od kolovoza 2010. godine do jeseni 2012. godine.

Projektom se kroz proširenu i ojačanu suradnju zemalja u slivu rijeke Save nastoji pozabaviti pitanjima prekograničnog upravljanja poplavama, uzimajući ujedno u obzir učinke klimatskih promjena prema različitim scenarijima, kao i moguće predviđene mjere prilagodbe. Neposredni je cilj pripremiti osnovu za pripremu prvog *Plana upravljanja rizikom od poplava* za sliv rijeke Save, na temelju koncepta integriranog upravljanja poplavama, uključujući kvalitetnu elaboraciju mogućeg učinka klimatskih promjena na upravljanje poplavama u slivu, kao i mjera prilagodbe koje valja poduzimati odgovarajući na taj izazov.

Ovaj cilj bit će postignut ispunjavanjem sljedećih aktivnosti (odnosno projektnih komponenti):

- A1 Priprema pregleda već dovršenih ili postojećih aktivnosti i njihovih rezultata u vezi s planiranjem upravljanja rizikom od poplava u slivu rijeke Save;
- A2 Identifikacija i ocjena postojećeg zakonodavstva, strategija i planova u vezi s planiranjem upravljanja rizikom od poplava i prilagodbom na klimatske promjene (na prekograničnoj i nacionalnoj razini);
- A3 Kompiliranje raznolikih postojećih scenarija klimatskih promjena u regiji, njihovih očekivanih učinaka na vodni ciklus, i konkretnije na učestalost i intenzitet ekstremnih slučajeva poplava;
- A4 Inicijalna ocjena ranjivosti u slivu rijeke Save i prepoznavanje najranjivijih područja;
- A5 Ocenjivanje je li potrebno dodatno modeliranje učinaka klimatskih promjena na ranjivost od poplava, prelimarna identifikacija i opis mogućih mjer prilagodbe, odabir paketa mjer suzbijanja, pripremljenosti, otpornosti, reakcija i oporavka;
- A6 Priprema detaljnog *Programa razvoja Plana upravljanja rizikom od poplava* u slivu rijeke Save;
- A7 Ocjenjivanje podatkovnih i informacijskih potreba za pripremu zajedničkog *Plana upravljanja rizikom od poplava u slivu rijeke Save*, identifikacija podatkovnih izvora na nacionalnoj i međunarodnoj razini, određivanje podatkovnih nedostataka i definiranje strategije kako doći do podataka koji nedostaju;
- A8 Razmjena iskustava o provedbi projekta s drugim projektima u okviru programa pilot projekata povezanih s *Konvencijom UNECE-a o vodama* te distribuiranje rezultata.

Priprema šest projektnih komponenti počela je u četvrtom tromjesečju finansijske godine 2010., a početak provedbe preostalih komponenti (A3 i A5) očekuje se u prvom tromjesečju finansijske godine 2011.

6. Upravljanje nanosom u slivu rijeke Save

Očekuje se kako će ovaj projekt pridonijeti razvoju *Plana upravljanja sedimentima za sliv rijeke Save*, kako je to predviđeno *Nacrtom Protokola o upravljanju sedimentima uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save*. Prijedlog projekta predložen je UNESCO-u za moguće financiranje u okviru Međunarodnog hidrološkog programa VII. Projektom se nastoji revidirati postojeće podatke o nanosu u slivu, procijeniti ravnotežu nanosa za rijeku Savu, predložiti razvoj djelotvornog sustava praćenja nanosa u slivu i unaprijediti istraživačke odnose u slivovima rijeka Save i Dunava, kroz uspostavu znanstvene suradnje i suradnje interesnih skupina. Očekivano razdoblje provedbe iznosi dvije godine, a proračun je 79.000 EUR.

7. Poticanje uključenosti interesnih skupina u upravljanje slivom rijeke Save

Ovaj projekt odvija se u okviru pripreme *Plana upravljanja slivom rijeke Save*, u suradnji s organizacijama GWP-Med i UNESCO. Počeo je u studenome 2010. godine i završit će u kolovozu 2011. godine. Opći cilj projekta jest pridonijeti mogućnostima istraživanja i razradi načina kako uspostaviti platformu interesnih skupina u slivu rijeke Save, kao način poticanja djelotvorne koordinacije uključenja interesnih skupina u aktivnosti Savske komisije s ciljem poticanja provedbe *Okvirnog sporazuma*. Očekuje se kako će projektne aktivnosti:

- nadopuniti i sinergijski poticati aktivnosti predviđene u *Strategiji provedbe Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save* (npr. provedbu analize dionika za *Okvirni sporazum* i njegovu provedbu), kroz dobivanje povratnih informacija od ključnih aktera u slivu rijeke Save, s namjerom da se odrazi stvarno stanje u slivu, budući da to stvarno stanje oblikuju ključni gospodarski i društveni akteri;
- pridonijeti procesu konzultacija s javnošću, u okviru pripreme i sveukupnog procesa sudjelovanja javnosti u provedbi *Plana upravljanja slivom rijeke Save*.

U okviru projekta bit će pripremljena *Analiza dionika* i *Studija izvodljivosti za uspostavu Savskog partnerstva za vode*.

Nakon dovršetka *Analize dionika*, a paralelno s razvojem *Studije izvodljivosti*, bit će razvijen *Plan sudjelovanja javnosti* u procesu provedbe *Plana upravljanja slivom rijeke Save*.

Povrh gore opisanih projekata Savske komisije, ostvarena je i suradnja s relevantnim vanjskim projektima – što uključuje WATCAP, DIKTAS i projekt za sliv rijeke Drine.

1. Vode i plan prilagođavanja klimatskim promjenama za sliv rijeke Save (WATCAP)

Projekt koji su pokrenuli Savska komisija i Svjetska banka financira i provodi Svjetska banka. Projektom se nastoje ocijeniti mogući učinci klimatskih promjena i, na temelju rezultata ocjene, pružiti smjernice za razne vodne podsektore (drugim riječima, plovidbu, hidroenergiju, navodnjavanje, vodoopskrbu, zaštitu od poplava, podzemne vode, zaštitu okoliša), kako bi se unaprijedila prilagodba u vezi s vodama i klimatskim promjenama u slivu rijeke Save, uključujući potencijalna ulaganja u prilagodbu klimatskim promjenama. Projekt je počeo u lipnju 2009. godine. Očekivano trajanje iznosi dvije godine, a proračun 300.000 USD.

2. Zaštita i održivo korištenje prekograničnog sustava akvifera dinarskog karsta (DIKTAS)

Ovaj projekt predstavlja prvi pokušaj na globalnoj razini da u prekogranični slatkovodni akvifer karsta veličine sustava akvifera dinarskog karsta (koji predstavlja jedan od najvećih sustava akvifera karsta u svijetu) uvedu načela održivog integriranog upravljanja. Ciljevi projekta uključuju poticanje uravnoteženog i održivog korištenja i upravljanja prekograničnim vodnim resursima sustava akvifera dinarskog karsta, kao i zaštitu jedinstvenih ekosustava dinarske krške regije ovisnih o slatkoj vodi od prirodnih i civilizacijskih opasnosti, uključujući klimatske promjene. Projekt provodi UNDP-GEF, a izvršava program UNESCO IHP. Provedba je počela u studenome 2010. godine. Projekt će trajati četiri godine, a proračun iznosi 5.860.000 USD.

3. Jačanje prekogranične suradnje u slivu rijeke Drine za borbu protiv siromaštva i poboljšanje upravljanja vodama kroz podršku Odboru za rijeku Drinu

Projektu je bespovratna sredstva dodijelilo norveško Ministarstvo vanjskih poslova (740.000 EUR) a provodi ga REC. Počeo je u listopadu 2009. godine, a završit će u listopadu 2011. godine. Pokriva zemljopisno područje sliva rijeke Drine, koje se prostire

područjima Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Srbije. Projekt je prepoznat kao relevantan napor u području sprječavanja i kontrole akcidenata.

Ciljevi projekta uključuju:

- pripremu popisa značajnih pritisaka i učinaka u slivu rijeke Drine, i
- izgradnju kapaciteta i podršku za umrežavanje, među ostalim, s postojećim sustavom hitnog obavještavanja o akcidentima za Dunav/Savu.

Savska komisija igrala je aktivnu ulogu u ovim naporima, a naročito u izgradnji kapaciteta za provedbu sustava hitnog obavještavanja o akcidentima u slivu rijeke Drine.

2. Plovidba

Djelovanje Savske komisije u sferi plovidbe uglavnom se usredotočilo na obnovu i razvoj plovidbe na plovnom putu rijeke Save, što predstavlja absolutni prioritet u ovom području.

Istovremeno, nastavljene su popratne aktivnosti na provedbi odluka u vezi s osnovnim propisima u području plovidbe, kao i u dalnjem radu na nadopunjavanju *Pravila plovidbe* i nekih drugih pravila, s ciljem ažuriranja odluka koje su na snazi i pridodavanja novih propisa postojećem regulacijskom sustavu, kako bi se poboljšala sigurnost plovidbe i zaštita okoliša.

2.1. Sigurnost plovidbe

Aktivnosti Savske komisije tijekom izvještajnog razdoblja bile su usmjerene na prihvatanje amandmana na Odluku 30/07 o *Pravilima plovidbe na slivu rijeke Save* te na pripremu amandmana na Odluku 32/07 o *Pravilima o minimalnim uvjetima za izdavanje ovlaštenja za zapovjednika plovila na slivu rijeke Save*.

Proces objedinjavanja plovidbenih pravila na europskoj razini, koji usmjeravaju predstavnici UNECE-a, Dunavske komisije, Centralne komisije za plovidbu rijekom Rajnom, Komisije za rijeku Mosel i Međunarodne komisije za sliv rijeke Save, kao i austrijske Vlade, dovršen je i urođio je novim tekstom *Europskog pravilnika za unutarnje plovne putove (CEVNI)*, koji je UNECE prihvatio u studenome 2009. godine. Kako bi se prihvatio taj novi, usklađeni propis, Međunarodna komisija za sliv rijeke Save usvojila je Odluku 19/10 o prihvatanju amandmana na Odluku 30/07 o prihvatanju *Pravila plovidbe u slivu rijeke Save*. Zahvaljujući dobroj suradnji s nadležnim ministarstvima i lučkim kapetanijama Siska i Beograda, u gore spomenuto Odluku uključena su specifična lokalna pravila plovidbe za sektore Beograd i Gornja Sava. Uzimajući u obzir informacije provedbenih tijela iz država stranaka, Tajništvo je počelo s pripremom novog poglavљa *Pravila plovidbe*, u kojem će biti opisana osnovna načela za provedbu inspekcije plovila (naročito na graničnim dijelovima rijeke Save).

U sklopu zajedničkih napora u uspostavi kriterija za uzajamno priznavanje certifikata za zapovjednike plovila, Savska komisija i Dunavska komisija predložile su razvoj usklađenih minimalnih zahtjeva za izdavanje certifikata za zapovjednike plovila u Europi, u okviru UNECE-a, na isti način na koji je razvijen i novi pravilnik *CEVNI*. Ovaj prijedlog je prihvaćen, pa se očekuje da će Savska komisija i Dunavska komisija zajednički predložiti prvi načrt propisa.

S nastojanjem olakšavanja provedbe, nova pravila predstavljena su predstavnicima nadležnih tijela država stranaka na redovitim sastancima s kapetanima savskih lučkih kapetanija, a Međunarodna komisija za sliv rijeke Save istovremeno prati provedbu svih odluka u državama strankama s ciljem poboljšanja sadržaja dokumenata na temelju povratnih informacija izravnih korisnika.

Važno je također spomenuti kako je Savska komisija na temelju podataka iz država stranaka pripremila *Album mostova na rijeci Savi* (prvi u povijesti za rijeku Savu) te *Indikator riječnih kilometara na rijeci Savi i njezinim plovnim pritokama* (ažuriran nakon 50 godina), što će biti od velike koristi svim korisnicima plovnog puta, a naročito kapetanima riječne plovidbe. Tiskanje je počelo u posljednjem tromjesečju finansijske godine 2010., a bit će dovršeno u prvom tromjesečju finansijske godine 2011.

2.2. Tehnički standardi

Kad je riječ o tehničkim zahtjevima za plovila na unutarnjim plovnim putovima, Tajništvo Savske komisije naručilo je prijevod *Nacrt Tehničkih pravila za plovila na slivu rijeke Save*, koji je provizorno prihvatala skupina PEG NAV 2009. godine. Zbog posebne tehničke prirode teksta, i imajući u vidu žurnost ovoga procesa, prijevod se priprema u suradnji Tajništva i hrvatskog Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Zbog mogućeg učinka *Pravila* na sektor brodskog prometa, *Nacrt pravila* proći će kroz dodatnu analizu svih relevantnih institucija u državama strankama (naročito klasifikacijskih društava), prije nego što ga usvoji Savska komisija.

Godine 2010. Savska komisija usvojila je Odluku 12/10 o prihvaćanju *Pravila za prijevoz opasnog tereta na slivu rijeke Save*. Tim se *Pravilima* uvodi izravna primjena aneksa *Europskog sporazuma o međunarodnom prijevozu opasnih tvari unutarnjim vodnim putovima (ADN)*.

Važno je naglasiti da su gore spomenuta pravila u potpunosti usklađena s odgovarajućim pravilima Europske unije, kao i da su prihvaćanje i primjena tih pravila posebno važni s obzirom na visoku prosječnu starost savske flote i noviji razvoj događaja u vezi s prijevozom opasnih tvari rijekom Savom, budući da se očekuje kako će pravila značajno pridonijeti poboljšanju sigurnosti plovidbe i zaštiti okoliša.

2.3. Sprječavanje zagadenja voda uzrokovanog plovidbom

Tijekom izvještajnog razdoblja Bosna i Hercegovina te Hrvatska ratificirale su *Protokol o sprječavanju zagadenja voda uzrokovanog plovidbom uz Okvirni sporazum*, koji su države stranke potpisale 2009. godine (detalje vidi u Poglavlju 5.1).

Savska komisija nastavila je sudjelovati u projektu *Upravljanje otpadom u unutarnjoj plovidbi Dunavom (WANDA)*, od kojeg se očekuje osmišljavanje usklađenog sustava upravljanja otpadom popraćenog koordiniranim zajedničkim akcijskim planom, uključujući popratne aktivnosti i moguće izvore financiranja za provedbu. Kroz sudjelovanje u projektu, Savska komisija bit će u mogućnosti iskoristiti rezultate projekta za daljnje aktivnosti (naročito finansijski model). Više informacija o projektu pruženo je u Poglavlju 2.5 ovoga Izvješća.

2.4. Infrastruktura plovnog puta

U skladu s *Planom rada Savske komisije za finansijsku godinu 2010.*, razvijen je *Plan obilježavanja rijeke Save i njezinih plovnih pritoka za 2011. godinu*, prihvaćen Odlukom 21/10 Savske komisije. Povrh toga, pripremljeno je i izvješće o *Planu obilježavanja rijeke Save i njezinih plovnih pritoka za 2009. godinu*, koje je predstavljeno Savskoj komisiji.

Tijekom izvještajnog razdoblja Bosna i Hercegovina, Hrvatska i Srbija nastavile su s redovitim održavanjem u potpunosti uspostavljenog sustava obilježavanja na rijeci Savi (rkm 0 – rkm 594) i rijeci Kupi (rkm 0 – rkm 5). Kako bi se održavanje i planiranje sustava obilježavanja dodatno unaprijedilo, Savska komisija pokrenula je projekt *Internetska aplikacija za razvoj Plana obilježavanja rijeke Save i njezinih plovnih pritoka te redovito ažuriranje sustava obilježavanja*. Više informacija o projektu pruženo je u Poglavlju 2.5 ovoga Izvješća.

Redovito održavanje plovnog dijela rijeke još nije pokrenuto; ipak, države stranke planiraju početi s ovom aktivnošću tijekom 2011. godine.

Savska komisija usvojila je Odluku 13/10 o prihvaćanju *Pravila za određivanje zimovnika i zimskih skloništa u slivu rijeke Save*. Odlukom se definiraju minimalni zahtjevi za zimovnike i zimska skloništa. Dio Odluke uključuje i popis postojećih zimovnika i zimskih skloništa na rijeci Savi, s osnovnim podacima i kartama zimovnika i zimskih skloništa.

Kad je riječ o obnovi i razvoju plovidbe na rijeci Savi, Savska komisija i države stranke nastavile su sa svojim naporima usmjerenima na razvoj glavnog projekta i druge dokumentacije plovnog puta (za detalje vidi Poglavlje 2.5), kao i na provedbu Odluke 21/09 (o klasama budućeg plovnog puta koje će se koristiti kao osnova za glavni projekt, financiranju radova, plovidbi uzvodno od Siska do Slovenije) te Odluke 01/10 (kojom se pruža "akcijski plan" i vremenski okvir za razvoj plovnog puta).

U okviru provedbenih aktivnosti za RIS, Savska komisija dovršila je projekt *Glavni projekt i instalacija prototipa riječnih informacijskih servisa (RIS) na rijeci Savi* (za detalje vidi Poglavlje 2.5).

Na temelju projektnih rezultata Savska komisija i države stranke nastavljaju s aktivnostima na osiguranju sredstava za provedbu RIS-a na rijeci Savi.

U okviru *Ad-hoc* stručne skupine za RIS, nastavljaju se aktivnosti na razradi sporazuma o pripremi i ažuriranju elektronskih plovidbenih mapa (ENC), kao i sporazuma o razmjeni podataka o RIS-u te proizvodnji ENC-ova u papirnatom obliku.

Također valja spomenuti kako su se pozitivni trendovi u razvoju prometa, koji su počeli 2009. godine, nastavili i tijekom 2010. godine:

- intenziviranje prometa naftnim proizvodima iz Broda/Bosanskog Broda;
- prvi kruzer doplovio je do Siska (2009. godine samo do Županje);
- luka u Šapcu dovršila je studiju koja prethodi studiji izvodljivosti za razvoj infrastrukture;
- luka u Sisku počela je s pripremnim aktivnostima na razvoju Master plana (financijska potpora programa IPA);
- luka u Slavonskom Brodu počela je s pripremnim aktivnostima za razvoj terminala za tekući teret (glavni projekt i druga dokumentacija – financijska potpora programa IPA).

2.5. Projekti i studije

Tijekom izvještajnog razdoblja aktivnosti u području plovidbe odvijale su se u okviru sljedećih projekata Savske komisije:

1. Obnova i razvoj plovidbe na rijeci Savi

Na temelju rezultata *Studije izvodljivosti* i gore spomenutih Odluka 21/09 i 01/10, Savska komisija i države stranke provele su sljedeće aktivnosti na obnovi i razvoju plovidbe na rijeci Savi:

- Republika Hrvatska i Republika Slovenija složile su se da će nastaviti s pripremnim aktivnostima na uspostavi plovidbe uzvodno od Siska te da će u tom smislu najkasnije do kraja 2011. godine razviti Akcijski plan za produženje plovnog puta rijeke Save od Siska do Brežica.

- Hrvatska je dovršila *Studiju procjene utjecaja na okoliš* u vezi s obnovom plovnog puta od rkm 211 (Račinovci) do rkm 594 (Sisak) te je izdala nužnu dozvolu (lokacijsku dozvolu) za nastavak aktivnosti. Ta je *Studija* dostavljena Bosni i Hercegovini kako bi se olakšao postupak izdavanja dozvole u BiH;
  - Hrvatska i BiH potpisale su sporazum o postupku izdavanja dozvola za granični dio plovnog puta, a postupak i dalje traje u BiH;
  - U okviru hrvatskog IPA projekta posvećenog razradi glavnog projekta plovnog puta od Brčkog do Siska, dovršen je pregled postojeće dokumentacije, kao i projektni zadatak za glavni projekt, a taj je projektni zadatak dostavljen Europskoj uniji. Očekuje se da će postupak razvoja glavnog projekta početi u drugom tromjesečju 2011. godine;
  - Europska komisija prihvatile je Odluku C(2010)5308 o prihvaćanju Nacionalnog programa za BiH u okviru pristupa IPA 2010, čiji se jedan dio odnosi i na projekt razminiranja i razvoja glavnog projekta i druge dokumentacije za plovni put Brčko-Beograd. Razvoj projektnog zadatka za ovaj projekt otpočeo je u BiH;
  - Srbija i BiH u procesu su zaključivanja bilateralnog sporazuma o unutarnjim plovnim putevima i plovidbi, što će predstavljati dodatnu osnovu za suradnju na projektu obnove plovidbe na rijeci Savi;
  - U vezi s financiranjem radova na obnovi plovnog puta, BiH pregovara sa Svjetskom bankom, a pregovori se nalaze u završnoj fazi. Hrvatska se prijavila za financiranje iz strukturnih fondova EU, dok je Srbija uspostavila kontakte s međunarodnim finansijskim institucijama;
  - Savska komisija predstavila je projekt na nedavnim sastancima Koordinacijske skupine za međunarodne finansijske institucije i Investicijskog okvira za Zapadni Balkan, gdje je prepoznat kao regionalni prioritet.
2. *Glavni projekt i instalacija prototipa riječnih informacijskih servisa (RIS) na rijeci Savi*
U okviru provedbenih aktivnosti za RIS, Savska komisija dovršila je projekt, čiji su ključni rezultati:
- Glavni projekt sustava RIS-a (Nakon identifikacije terenskih uvjeta, pružatelj usluga predložio je moguću konfiguraciju sustava za mrežu AIS baznih stanica, poštujući sadašnju dostupnost infrastrukture. Tražena mrežna pokrivenost AIS-om dokazana je kroz terensko istraživanje);
  - Ocjena sukladnosti predloženog sustava RIS-a s *Direktivom Europske unije o riječnim informacijskim servisima* i sustavima RIS-a u zemljama dunavske regije, kao i u zemljama kroz koje protječe Rajna;
  - Glavni projekt i tehničke specifikacije, procjene troškova i natječajna dokumentacija za sustav;
  - Instalacija operativnog prototipa servisa, sukladno *Direktivi EU o riječnim informacijskim servisima*, uključujući praćenje i pronalaženje zasnovano na AIS-u te uključujući međusobne poveznice s postojećim sustavima RIS-a na hrvatskom i srpskom dijelu Dunava (tri bazne stanice u Sremskoj Mitrovici, Brčkom i Slavonskom Brodu).
3. *Internetska aplikacija za razvoj Plana obilježavanja rijeke Save i njezinih plovnih pritoka te redovito ažuriranje sustava obilježavanja*

U skladu s Odlukom 20/10 Savske komisije odabran je konzultant, a provedba projekta počela je u veljači 2011. godine. Očekuje se kako će projekt, čiji se dovršetak očekuje u svibnju 2011. godine, dovesti do sljedećih ključnih rezultata:

- Oblikovanja baze podataka za plovidbene znakove;
- Ovlaštenog pristupa aplikaciji za unos i uređivanje podataka (svaka institucija može uređivati isključivo podatke o plovnom putu pod njezinom nadležnošću);
- Mogućnosti generiranja raznih izvješća i analiza na temelju baze podataka;
- Izobrazbe korisnika;
- Redovite izrade sigurnosnih kopija baze podataka.

4. Master plan za razvoj nautičkog turizma za sliv rijeke Save

Projekt je predstavljen na koordinacijskom sastanku Investicijskog okvira za Zapadni Balkan (u Podgorici u studenome 2010. godine), kao i predstavnicima veleposlanstva SAD-a u Zagrebu. Aktivnosti prikupljanja sredstava za projekt nastaviti će se tijekom 2011. godine.

Očekuje se kako će glavni rezultati projekta biti:

- zajednička metodologija za održiv razvoj nautičkog turizma (upravljanje, marketing);
- pravni okvir za razvoj nautičkog turizma na regionalnoj i nacionalnoj razini;
- studija izvodljivosti;
- akcijski plan za razvoj, kako bi se nadležnim tijelima država stranaka pružile smjernice za definiranje kratkoročne, srednjoročne i dugoročne politike razvoja nautičkog turizma, definirali prioriteti koji se tiču investicija te olakšao pristup međunarodnim finansijskim institucijama i sukladno tome ubrzao proces razvoja.

5. Nautički i turistički vodič za rijeku Savu

Priprema Vodiča je dovršena, a objavljivanje se očekuje u prvoj polovici 2011. godine.

Povrh gore opisanih projekata Savske komisije, odvijala se i suradnja s relevantnim vanjskim projektima – *PLATINA*, *WANDA*, *NEWADA* i *NELI*.

1. Platforma za provedbu NAIADES-a (PLATINA)

Četverogodišnji projekt, pokrenut u srpnju 2008. godine, financira opća uprava DG MOVE u okviru pristupa EU FP7. Projekt sadrži pet radnih paketa koji se odnose na tržišta, flotu, radna mjesta i vještine, imidž i infrastrukturu. Savska komisija sudjeluje u Upravnom odboru projekta (kao i Dunavska komisija te Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav) i surađuje u okviru radnog paketa koji se odnosi na infrastrukturu, što je nastavak procesa provedbe *Zajedničke izjave o vodećim načelima za razvoj unutarnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav*. Jedan je od ključnih rezultata ove aktivnosti *Priručnik za najbolju praksu u održivom planiranju plovnih putova*, dovršen i objavljen u rujnu 2010. godine.

2. Upravljanje otpadom za unutarnju plovidbu Dunavom (WANDA)

Projekt je službeno odobren u okviru prvog poziva TCP SEE, a započeo je u srpnju 2009. godine. Cilj je projekta omogućiti usklađen sustav upravljanja otpadom, popraćen zajedničkim koordiniranim akcijskim planom, uključujući popratne aktivnosti i moguće izvore financiranja provedbe. Savska komisija je promatrač u projektu (kao i Dunavska komisija i Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav) i ima svog predstavnika u Savjetodavnom odboru projekta. Kroz sudjelovanje u projektu Savska komisija moći će iskoristiti postignute rezultate (posebice model financiranja) u svojim dalnjim aktivnostima.

3. *Mreža uprava za plovni put Dunava (NEWADA)*

Projekt je službeno odobren u okviru prvog poziva TCP SEE, a započeo je u lipnju 2009. godine (trajanje: 3 godine), s ciljem jačanja suradnje nadležnih uprava za plovni put u dunavskom području, kao i poboljšanja okvirnih uvjeta za sigurnu unutarnju plovidbu s povoljnim učinkom na okoliš. Savska komisija je promatrač u projektu (kao i Dunavska komisija i Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav), a ima i predstavnika u Savjetodavnom vijeću projekta.

4. *Suradnička mreža za logistiku i nautičku edukaciju usmjerena na prijevoz unutarnjim plovnim putevima dunavskog koridora podržana inovativnim rješenjima (NELI)*

Projekt je službeno odobren u okviru prvog poziva TCP SEE, a započeo je u travnju 2009. godine (trajanje: 3 godine). s ciljem stvaranja okvirnih uvjeta za transnacionalnu suradnju između podunavskih zemalja, usmjerenu na tehnološke inovacije i provedbu zajedničkih politika i konkretnih akcijskih planova u području prijevoza unutarnjim plovnim putevima. Savska komisija je promatrač u projektu (kao i Dunavska komisija)

3. Međusektorska pitanja

3.1. Upravljanje informacijama

U skladu sa *Strategijom za Geografski informacijski sustav za sliv rijeke Save (Sava GIS strategijom)*, koju je Savska komisija dovršila i donijela 2008. godine, tijekom 2009. godine pripremljen je projekt *Izrada provedbenih dokumenata za uspostavu Sava GIS-a*. Projekt je pružio niz rezultata, uključujući standarde koji će se koristiti u Sava GIS-u, listu tema Sava GIS-a, skupove podataka i objekata, model i arhitekturu baze geografskih podataka za Sava GIS, prijedlog Sava CMS-a, *Akcijski plan za Sava GIS*, kao i Projektni zadatak za uspostavu Sava GIS-a.

U skladu s rezultatima projekta, uspostava Sava GIS-a trebala bi se odvijati u tri faze:

- Faza 1 – uspostava glavnih funkcija Sava GIS-a (Sava GeoPortal, alati, servisi i proizvodi) do kraja 2012. godine;
- Faza 2 – izrada i primjena naprednih alata, servisa mapiranja i izvještavanja, 2013. – 2015.;
- Faza 3 – razvoj i provedba dinamičkih alata i servisa, od 2015. godine.

Krajnje rokove za završetak svake od predloženih faza trebala bi potvrditi Savska komisija. Faza 1 pokrenuta je u okviru provedbe donacije Europske komisije *Podrška Savskoj komisiji u pripremi i provedbi Plana upravljanja slivom rijeke Save*.

Tijekom izvještajnog razdoblja značajan dio nužnog hardvera kupljen je i dostavljen u Tajništvo. Ujedno, Tajništvo je pripremilo projektni zadatak za uspostavu temeljne funkcionalnosti Sava Geoportala, koji je u studenome 2010. godine verificirala *Ad-hoc* stručna skupina za GIS. Zbog iznimno složene prirode nabave, pitanja u vezi s natječajnim postupkom trenutno se pojašnjavaju u Općoj upravi za okoliš Europske komisije, a pokretanje natječajnog postupka očekuje se uskoro.

3.2. Hidrološka i meteorološka pitanja

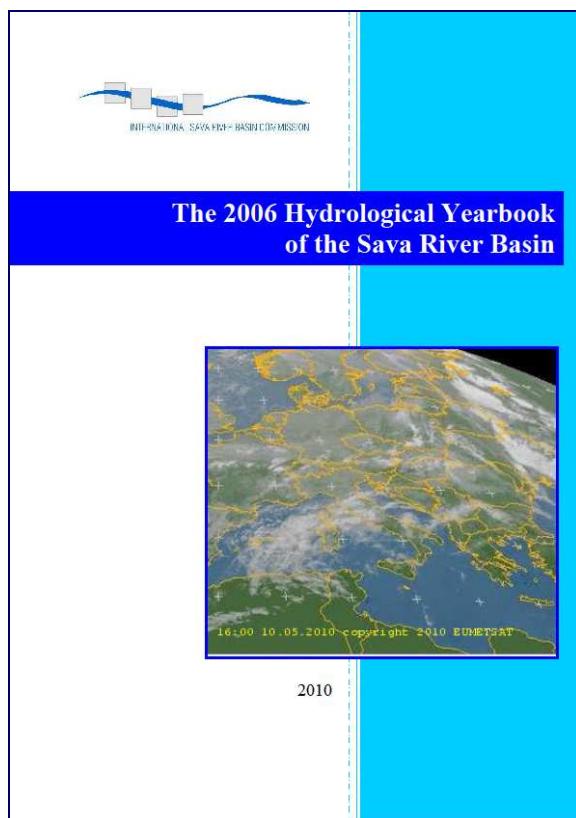
Aktivnosti koje se odnose na hidrometeorološka pitanja uglavnom se odvijaju u okviru *Ad-hoc* stručne skupine za hidrološka i meteorološka pitanja (*Ad-hoc HM EG*), čime se osigurava trajna veza između Savske komisije te nacionalnih hidrometeoroloških zavoda (NHMS) država stranaka.

Tijekom izvještajnog razdoblja (u siječnju 2011. godine) održan je sastanak s direktorima nacionalnih hidrometeoroloških zavoda, kako bi se predočio status relevantnih aktualnih aktivnosti Savske komisije (razvoj hidrološkog i hidrauličkog modela, plan prilagodbe klimatskim promjenama, sustav razmjene hidroloških i meteoroloških podataka, hidrološki godišnjak sliva rijeke Save), kao i status dvaju važnih projekata koji su trenutno u pripremnoj fazi (hidrološke studije te hidrometeorološkog informacijskog i sustava prognoze i upozorenja od poplava), i kako bi se održala rasprava i postigao dogovor o dalnjim koracima ostvarenja tih aktivnosti.

Jedna od aktivnosti tijekom izvještajnog razdoblja bila je priprema novog prijedloga za projekt *Izrada i nadgradnja hidrometeorološkog informacijskog i prognostičkog sustava za sliv rijeke Save*. Paralelno s pripremom projektnog prijedloga istražuju se i mogućnosti financiranja. Završni oblik novog prijedloga bit će određen sukladno dostupnim sredstvima (Svjetska meteorološka organizacija, programi financiranja Europske unije, npr. TCP SEE, itd.)

U suradnji s nacionalnim hidrometeorološkim zavodima 2010. godine objavljen je *Hidrološki godišnjak 2006. za sliv rijeke Save* (Slika 4). Riječ je o prvom *Hidrološkom godišnjaku* od godine 1986., kad je Savezni hidrometeorološki zavod objavio posljednji *Hidrološki godišnjak* za čitavu Jugoslaviju. *Hidrološki godišnjak 2006.* pruža osnovne podatke s niza hidrometeoroloških postaja u slivu rijeke Save, uključujući podatke o dnevnim razinama vode, dnevnim proticajima vode i temperaturama vode za godinu 2006. U *Hidrološki godišnjak* također su uključeni podaci o protocima suspendiranog nanosa za Sloveniju, Hrvatsku i Srbiju. Povrh toga, predočen je i pregled karakterističnih temperatura zraka i padalina za najvažnije meteorološke mjerne postaje.

Tijekom izvještajnog razdoblja također su obavljene i početne aktivnosti u vezi s pripremom *Hidrološkog godišnjaka* za 2007. i 2008. godinu (npr. prilagodba obrazaca, prikupljanje podataka).

Slika 4. *Hidrološki godišnjak 2006. za sliv rijeke Save.*

U okviru aktivnosti *Ad-hoc* skupine HM EG, razvijen je prijedlog o razvoju sustava razmjene hidrometeoroloških podataka (Slika 5). Ključna je svrha sustava na jednom mjestu pružiti korisnicima pristup osnovnim informacijama o vodnom režimu, konkretno na internetskim stranicama Savske komisije. O ovom je prijedlogu postignut dogovor, pa će sustav biti implementiran tijekom finansijske godine 2011.

The screenshot displays a web-based application for monitoring hydrological stations across four countries: Bosnia and Herzegovina, Croatia, Serbia, and Slovenia. The interface includes a sidebar with navigation links for various commission activities, documents, news, and events. A login form is also present on the left.

Bosnia and Herzegovina Hydrological stations with daily observation

River	Hydrological Station	Water level (cm)	Water level changes (cm)	Water level tendency (cm)	Discharge (m³/s)	Decile of discharge	Temp. °C
Miljacka	Sanjaci Most	938	938	-8	483	10.	3.2
Sava	Gradiska	938	938	-5	2127	8.	3.7
Sava	Srbac	938	938	-1	26	-	2.8
Una	Novi Grad-uzv.	938	938	-8	483	-	3.2
Sana	Novi Grad-nic.	938	938	-5	2127	-	3.7
Prijedor	Prijedor	938	938	-1	26	10.	2.8
Vrbas	Donji Rbnik	938	938	164	483	8.	3.2
Vrbas	Banja Luka	938	938	50	2127	-	3.7
Bosna	Deliblatsko Selo	938	938	-8	26	-	2.8
Bosna	Doboj	938	938	-5	483	-	3.2
Vrbnja	Vrbnja	938	938	-1	2127	10.	3.7
Drina	Foča-nizv.	938	938	-8	26	8.	2.8

Croatia

River	Hydrological Station	Water level (cm)	Water level changes (cm)	Water level tendency (cm)	Discharge (m³/s)	Decile of discharge	Temp. °C
Sava	Jesenice 2	938	938	-8	483	10.	3.2
Sava	Zagreb	938	938	-5	2127	8.	3.7
Sava	Črmac	938	938	-1	26	-	2.8
Sava	Jasenovac	938	938	-8	483	-	3.2
Sava	Maclovac	938	938	-5	2127	-	3.7
Sava	Davor	938	938	-1	26	10.	2.8
Sava	Sl.Brd	938	938	164	483	8.	3.2
Sava	st. Šamac	938	938	50	2127	-	3.7
Sava	Županja	938	938	-8	26	-	2.8
Suda	Zelenjak	938	938	-5	483	-	3.2
Krapina	Kupljenevo	938	938	-1	2127	10.	3.7
Kupa	Karlovac	938	938	-8	26	8.	2.8
Kupa	J.Kiselica	938	938	-5	483	-	3.2
Una	Kostajnica	938	938	-1	2127	-	3.7

Serbia

River	Hydrological Station	Water level (cm)	Water level changes (cm)	Water level tendency (cm)	Discharge (m³/s)	Decile of discharge	Temp. °C
Sava	Jamena	938	938	-8	483	10.	3.2
Sava	S.Metrovica	938	938	-5	2127	8.	3.7
Sava	Šabac	938	938	-1	26	-	2.8
Sava	Beograd	938	938	-8	483	-	3.2
Drina	Radaj	938	938	-5	2127	-	3.7
Umi	Prijeopdje	938	938	-1	26	10.	2.8
Kolubara	Valjevo	938	938	164	483	8.	3.2
Kolubara	Slovac	938	938	50	2127	-	3.7
Kolubara	Draževac	938	938	-8	26	-	2.8
Ljig	Bogovada	938	938	-5	483	-	3.2
Tamnava	Čemanov most	938	938	-1	2127	10.	3.7

Slovenia

River	Hydrological Station	Water level (cm)	Water level changes (cm)	Water level tendency (cm)	Discharge (m³/s)	Decile of discharge	Temp. °C
Ljubljanica	Moste I	938	938	-8	483	10.	3.2
Savinja	Veliko Širje I	938	938	-5	2127	8.	3.7
Krka	Podbočje	938	938	-1	26	-	2.8
Sava	Radovljica I	938	938	-8	483	-	3.2

Slika 5. Prijedlog internetske stranice za razmjenu hidroloških i meteoroloških podataka.

4. Suradnja i sudjelovanje javnosti

4.1. Suradnja s međunarodnim organizacijama i drugim relevantnim institucijama

Suradnja Savske komisije s nizom međunarodnih organizacija nastavljena je tijekom izvještajnog razdoblja, s posebnim naglaskom na organizacije i institucije navedene u članku 5. *Okvirnog sporazuma*.

Suradnja s Međunarodnom komisijom za zaštitu rijeke Dunav (ICPDR) i Dunavskom komisijom formalno se zasniva na memorandumima o razumijevanju koji su potpisani s obje komisije, što pruža priliku za blisku suradnju i koordinaciju aktivnosti ovih komisija. U praksi se suradnja odvija primarno putem uzajamnog sudjelovanja na sjednicama i sastancima stručnih skupina ovih komisija, kao i na drugim događanjima koja organizira bilo koja od ovih komisija. Na taj se način aktivnosti Savske komisije, ne samo u vezi s razvojem *Plana upravljanja riječnim slivom*, kako je to predviđeno člankom 12(3) *Okvirnog sporazuma*, već i u vezi s razvojem GIS-a i provedbom sustava hitnog obavještavanja o akcidentima, koordiniraju s aktivnostima ICPDR-a. Na sličan način ostvaruje se i suradnja s Dunavskom komisijom, što pruža osnovu za razvoj dokumenata Savske komisije u vezi s plovidbom na način koji će osigurati usklađenost s odgovarajućim propisima Dunavske komisije.

Važan faktor u suradnji s ICPDR-om i Dunavskom komisijom jest proces provedbe *Zajedničke izjave o vodećim načelima za razvoj unutarnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav*, koji zajednički koordiniraju ICPDR, Dunavska komisija i Savska komisija, u suradnji s Europskom komisijom. Kao rezultat tog procesa, a u okviru projekta EU FP7 PLATINA, pripremljen je *Priručnik o dobrim praksama u održivom projektiranju plovnih putova*, koji je objavljen u rujnu 2010. godine.

Tijekom finansijske godine 2010. dodatno je pojačana suradnja s UNECE-om. Povrh sudjelovanja Savske komisije u okviru radnih skupina UNECE-a (npr. za integralno upravljanje vodnim resursima, praćenje i ocjenjivanje, prijevoz unutarnjim vodama, standardizaciju tehničkih i sigurnosnih zahtjeva u unutarnjoj plovidbi), Savska komisija pridonijela je aktivnostima UNECE-a i u okviru pripreme *Druge procjene prekograničnih voda u regiji UNECE-a*.

Suradnja s UNECE-om tijekom finansijske godine 2010. ujedno je imala za posljedicu i odobreni pilot projekt za rijeku Savu pod nazivom *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*, koji se provodi u okviru UNECE-a (vidi Poglavlje 1.4 ovoga Izvješća).

Suradnja Savske komisije i Europske komisije, povrh sudjelovanja predstavnika Savske komisije u radnim skupinama općih uprava DG MOVE i DG ENV, bila je dodatno ojačana i kroz intenzivnu komunikaciju tijekom pripreme Sava RBM plana, koji Europska komisija finansijski podupire (vidi Poglavlje 1.4 ovog Izvješća).

Povrh toga, Savska komisija uključila se u proces izrade *Strategije EU za dunavsku regiju*, koji je dovršen 2010. godine, kako bi se osigurala provedba budućih projekata povezanih s *Okvirnim sporazumom o slivu rijeke Save* u okviru *Strategije EU za dunavsku regiju*.

Suradnja se održava i s komisijama za plovidbu (npr. s Komisijom za rijeku Mosel, a naročito s Centralnom komisijom za plovidbu rijekom Rajnom), kao i s drugim komisijama za zaštitu rijeka i jezera (npr. komisijama za zaštitu rijeka Rajne, Elbe i Odre). Također je nastavljena

suradnja s UNESCO-om, regionalnim organizacijama (OSCE, RCC, SEETO, GWP-Med), međunarodnim finansijskim institucijama (Svjetska banka, EBRD, EIB), specijaliziranim organizacijama, udrugama i skupinama (WMO, GIS Forum, PIANC), kao i s poslovnim sektorom (Coca-Cola).

Uz sve navedeno, kontakti su nastavljeni i s Delegacijom Europske komisije u Hrvatskoj i diplomatskim zborom u Republici Hrvatskoj.

4.2. Suradnja s nacionalnim institucijama

Tijekom izvještajnog razdoblja nastavljena je stalna suradnja Savske komisije s nacionalnim institucijama nadležnim za provedbu *Okvirnog sporazuma*.

Povrh suradnje u vezi s provedbom *Okvirnog sporazuma* na općoj razini, što je uključivalo i suradnju predstavnika država stranaka u radu stručnih skupina Savske komisije, posebna pozornost posvećena je:

- razvoju *Sava RBM plana* (ministarstva država stranaka odgovorna za upravljanje vodama i okoliš);
- djelovanju PIAC centara u Bosni i Hercegovini te Srbiji (ministarstva država stranaka odgovorna za upravljanje vodama i okoliš);
- obnovi i razvoju plovidbe na rijeci Savi (ministarstva država stranaka odgovorna za prijevoz unutarnjim plovnim putevima);
- razvoju nautičkog turizma u slivu rijeke Save (imenovani predstavnici država stranaka);
- pripremi projekata relevantnih za sliv rijeke Save (sva uključena ministarstva);
- pripremnim aktivnostima u organiziranju Dana rijeke Save 2010. godine te drugim aktivnostima odnosa s javnošću u okviru provedbe *Okvirnog sporazuma* (ministarstva, imenovani predstavnici država stranaka).

Također je uspostavljena suradnja i s nacionalnim točkama za kontakt za razvoj *Strategije EU za dunavsku regiju*, kako bi se koordinirale aktivnosti nacionalnih predstavnika i Savske komisije u okviru procesa razvoja *Strategije EU za dunavsku regiju*.

Povrh suradnje s nacionalnim institucijama odgovornim za provedbu *Okvirnog sporazuma*, održana je i suradnja s drugim organizacijama, kao što su nacionalni hidrometeorološki zavodi država stranaka, agencije odgovorne za razvoj i održavanje unutarnjih plovnih puteva, lučke kapetanije, regionalne gospodarske komore, fakulteti i institucije u području prirodnih i tehničkih znanosti, raznih vrsta tehnologije, očuvanja prirode, itd. Održana je i tradicija godišnjih sastanaka s kapetanima lučkih kapetanija u slivu rijeke Save, pa je tako održan 5. sastanak te vrste (u Beogradu, 21.-22. listopada 2010. godine). Uspješna suradnja Savske komisije s regionalnim gospodarskim/trgovinskim komorama država stranaka imala je za posljedicu pripremu *Nautičkog i turističkog vodiča za rijeku Savu*.

4.3. Sudjelovanje javnosti i uključenje interesnih skupina

Imajući u vidu važnost sudjelovanja javnosti i uključivanja interesnih skupina u okvir aktivnosti Savske komisije i provedbu *Okvirnog sporazuma*, tijekom čitavog izvještajnog razdoblja nastavljena je suradnja s relevantnim institucijama, nevladinim organizacijama i lokalnim akterima u slivu rijeke Save.

Postojeći *Kriteriji i postupci za dobivanje statusa promatrača u Međunarodnoj komisiji za sliv rijeke Save* omogućuju raznim akterima i dionicima da postanu aktivno uključeni u rad Savske komisije tako da zatraže status promatrača u skladu s posebnim zahtjevima. Sukladno tome, Savska komisija stalno potiče vladine i/ili nevladine organizacije, kao i druge institucije, da postanu promatrači pri Savskoj komisiji s ciljem daljnog jačanja sudjelovanja javnosti.

Jedan od najboljih primjera uključenja dionika jest proces provedbe *Zajedničke izjave o vodećim načelima za razvoj unutarnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav*, pod zajedničkim vodstvom Međunarodne komisije za sliv rijeke Save, ICPDR-a i Dunavske komisije, gdje je u raspravu o ključnim pitanjima stalno uključen širok raspon dionika od plovidbe do sektora okoliša.

Kako bi se transparentnost provedbe *Okvirnog sporazuma* mogla odgovarajuće odraziti u radu, uključenost dionika bila je naročito poticana kroz:

- zasjedanja Savske komisije i druge sastanke u organizaciji Savske komisije;
- razvoj ažurirane *Strategije za provedbu Okvirnog sporazuma i Akcijskog plana za razdoblje 2011.-2015.*;
- pripremu protokola uz *Okvirni sporazum*;
- proslave Dana rijeke Save;
- provedbu projekata.

Informacije o provedbi *Okvirnog sporazuma* kontinuirano se pružaju dionicima i široj javnosti, putem:

- službene internetske stranice Savske komisije, na kojoj se široj javnosti pružaju i najnovijim činjenicama i vijestima neprestano nadopunjaju informacije o aktivnostima, projektima i dokumentima. Tijekom izvještajnog razdoblja stranica je imala oko 14.000 posjeta (Slika 6), a najzastupljenije zemlje bile su države stranke *Okvirnog sporazuma*, Austrija, SAD, Njemačka, Mađarska, Velika Britanija, Švicarska, Nizozemska, Belgija, Italija, itd.;
- službenog biltena Savske komisije, *Savskog Vjesnika* (Slika 7), koji se objavljuje dvaput godišnje kao dvojezična publikacija (na engleskom i jednom od službenih jezika Savske komisije);
- izvješća i specijaliziranih publikacija, kao što su *Sažetak analize sliva rijeke Save* (Slika 2), ili *Hidrološki godišnjak sliva rijeke Save* (Slika 4);
- plakata, letaka i prospekata koje priprema Savska komisija i koji se dijele na radionicama i sastancima;
- priloga drugih organizacija/institucija za biltene i internetske stranice, itd.

Slika 6. Posjete internetskoj stranici Savske komisije.

Slika 7. Savski Vjesnik br.5 (svibanj 2010.) i br.6 (studeni 2010.).

Imajući u vidu želju za širenjem platforme suradnje dionika u slivu rijeke Save, Savska komisija razvija pristup aktivnom uključivanju akademskog i poslovnog sektora u provedbu *Okvirnog sporazuma*. U sklopu tih napora Savska komisija pokrenula je inicijativu za razvoj projekta o poticanju doprinosa sektora malog i srednjeg poduzetništva (SME) održivom razvoju sliva rijeke Save, a organizirala je i okrugli stol na tu temu (u Zagrebu, 24. veljače 2011. godine).

Povrh toga, a s ciljem osiguravanja najdjelotvornijeg otvaranja prema javnosti, informacije i ključne poruke u vezi s radom i aktivnostima Savske komisije i država stranaka *Okvirnog sporazuma* također su se pružale i putem aktivnosti odnosa s javnošću – priopćenja za medije, konferencija za novinare i medijskih brifinga. Na taj su način nacionalni i regionalni mediji, kao i šira javnost, bili redovito informirani o važnim temama koje proizlaze iz provedbe *Okvirnog sporazuma*.

Savska komisija organizirala je ili suorganizirala niz konzultacijskih radionica, javnih prezentacija i drugih sastanaka s dionicima, kako je to navedeno u Dodatku IV.

Proslave Dana rijeke Save pružaju dodanu vrijednost promicanju provedbe *Okvirnog sporazuma* i same Savske komisije. Godine 2010. središnje događanje u okviru proslava Dana rijeke Save održano je 1. lipnja u Gradiški (Bosna i Hercegovina). Središnja proslava uključila je potpisivanje *Protokola o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum*, i druge aktivnosti, kao što je otvaranje izložbe najboljih fotografija iz sliva rijeke Save kojima se prikazuje obilje prirode, voda, bioraznolikosti, života ljudi i raznih kultura u slivu rijeke Save, a odabrane su na temelju fotografskog natječaja "RIJEKA SAVA – priroda, ljudi i kulture", kao i predstavljanje radova znanstvenika iz Gradiške nastalih u okviru kreativnih obrazovnih radionica koje su organizirane pred samu proslavu.

Povrh središnjeg događanja održan je i širok raspon konkretnih aktivnosti (ovisno o zemlji, odnosno prioritetima), sa sljedećim ključnim ciljevima:

- povisiti razinu svijesti o važnosti očuvanja vodnih resursa rijeke Save;
- povisiti razinu svijesti o mogućnostima raznolikih načina korištenja voda rijeke Save (kao što su rekreacija, slobodno vrijeme i turizam, plovidba, itd.);
- aktivirati građansku odgovornost u smislu korištenja i zaštite voda;
- promicati suradnju zemalja rijeke Save u kontekstu *Okvirnog sporazuma*, kao i postignuća ostvarena kroz dosadašnju suradnju.

Te aktivnosti, provedene u suradnji s nacionalnim institucijama odgovornima za provedbu *Okvirnog sporazuma*, kao i partnerima iz poslovnog sektora, npr. kompanijom Coca-Cola, uključile su sportsko-rekreativne događaje (npr. maraton kanua niz rijeku Savu), manje tematske sajmove/događanja (za predstavljanje tradicijskih običaja, ručnog rada i gastronomije u vezi s rijekom Savom, kao i za prikaz raznih vještina i proizvoda obrtnika i udruga koje promiču tradicionalne vrijednosti), promoviranje kravate s motivom rijeke Save, kao i provedbu projekata zaštite rijeke koji uključuju mlade.

Detaljni pregled aktivnosti provedenih u okviru proslava Dana rijeke Save 2010. godine pružen je u Dodatku V.

Razne aktivnosti otvaranja prema javnosti kontinuirano će se organizirati i u budućnosti, kako bi se osiguralo sudjelovanje javnosti i uključenost zainteresiranih strana u integrirano upravljanje vodnim resursima pod okriljem provedbe *Okvirnog sporazuma*.

5. Pravna pitanja

5.1. Protokoli uz *Okvirni sporazum*

Tijekom izvještajnog razdoblja došlo je do dalnjeg napretka u pripremi pet protokola uz *Okvirni sporazum o slivu rijeke Save*:

1. *Protokola o sprječavanju zagađenja voda uzrokovanog plovidbom;*
2. *Protokola o zaštiti od poplava;*
3. *Protokola o izvanrednim situacijama;*
4. *Protokola o upravljanju sedimentima;*
5. *Protokola o prekograničnim utjecajima.*

Protokol on sprječavanju zagađenja voda uzrokovanog plovidbom uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save usmjeren je na sprječavanje, nadzor i smanjenje zagađenja koje uzrokuju plovila, uspostavu tehničkih zahtjeva za opremanje lučkih objekata i ostalih stanica za prihvat, razvoj najboljih dostupnih tehnika, informiranje, razvoj i mjere djelovanja u slučaju izljevanja te praćenje kakvoće voda. *Protokol* je potpisana na Drugom sastanku država stranaka *Okvirnog sporazuma* 1. lipnja 2009. godine. Dosad su ga ratificirale Bosna i Hercegovina (11. studenoga 2009. godine) i Republika Hrvatska (5. veljače 2010. godine).

Protokol o sprječavanju zagađenja voda uzrokovanog plovidbom uz Okvirni sporazum prepoznat je na široj razini – tako je Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Rajne (ICPR) iskazala interes da ga koristi kao primjer dobre prakse. Povrh toga, *Protokol* se koristi kao osnova djelovanja u okviru projekta *WANDA*, značajnog za čitavo područje Dunava.

Protokol o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save osnovni je dokument koji definira suradnju država stranaka u području upravljanja poplavama. Ovim protokolom četiri države stranke *Osnovnog sporazuma* posvećuju se razvijanju *Plana upravljanja rizikom od poplava* kojim će se definirati ciljevi upravljanja rizikom od poplava od zajedničkog interesa na razini sliva, mjere kojima će se postignuti ti ciljevi, mehanizmi koordinacije na razini sliva i model suradnje država stranaka u situacijama hitne obrane od poplava. *Protokol* je potpisana 1. lipnja 2010. godine u okviru proslava Dana rijeke Save.

Glavni ciljevi *Protokola o izvanrednim situacijama uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save* uključuju sprječavanje i ograničenje opasnosti, kao i smanjenje ili eliminaciju štetnih posljedica akcidenata i prirodnih katastrofa na vode, vodni režim i vodne ekosustave. Provedba *Protokola* usko je povezana s uspostavom sigurnosnog sustava i očekuje se da će osigurati suzbijanje, pripremljenost, reakcije i uzajamnu pomoć u slučaju izvanrednih situacija. Savska komisija prihvatala je *Nacrt Protokola o izvanrednim situacijama* u ožujku 2009. godine i proslijedila ga je državama strankama na završnu reviziju. Konačno usklađivanje teksta očekuje se tijekom 2011. godine.

Ključni cilj *Protokola o upravljanju sedimentima uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save* jest olakšati uspostavu održivog upravljanja sedimentima, kroz rad na pitanjima koja se tiču kvalitete, kao što su onečišćenje sedimenta (uključujući ocjenu rizika), kontrola izvora i odlaganja zagađenog sedimenta, kao i na pitanjima količine, kao što su nadzor jaružanja, erozije i bujica, utjecaji brana i morfološke promjene. Protokolom se definira niz načela održivog upravljanja sedimentima, kao i preporučene mjere upravljanja sedimentima. Ujedno se propisuje razvoj *Plana upravljanja sedimentima* za sliv i ocrtava sadržaj *Plana*.

Savska komisija prihvatile je *Nacrt Protokola o upravljanju sedimentima* u ožujku 2010. godine i odaslala ga državama strankama na reviziju. Prvi sastanak o usklađenju *Nacrta Protokola* održan je 25. listopada 2010. godine. Slijedom predstavljanja *Nacrta Protokola*, njegova raspona, analiziranih izazova i svrhe, sudionici su zaključili kako tekst *Nacrta Protokola* valja dodatno poboljšati i uskladiti sukladno pruženim komentarima. Završni sastanak usklađivanja planira se organizirati što je skorije moguće, nakon što na nacionalnoj razini budu dovršeni potrebni postupci za dovršetak pregovora.

Nacrt Protokola o upravljanju sedimentima može se smatrati naprednim dokumentom na europskoj razini – interes da ga koristi kao primjer dobre prakse iskazao je ICPR, kao i SedNet, europska mreža dionika koji se bave pitanjima upravljanja sedimentima.

Nacrt Protokola o prekograničnim učincima razvila je interdisciplinarna stručna skupina koja se sastoji od *Ad-hoc* skupine L-EG kao jezgre te predstavnika drugih skupina (PEG APC, PEG RBM i PEG FP). Ovaj *Protokol* trebao bi regulirati pitanja koja se tiču mjera osiguranja integriteta vodnog režima u slivu rijeke Save i eliminacije ili smanjenja prekograničnih učinaka na vode drugih strana, uzrokovanih gospodarskim i/ili drugim aktivnostima i tamo gdje je prekogranične učinke potrebno dokazati. S obzirom na činjenicu da su sve države stranke već ratificirale *Espoo konvenciju* na koju se ovaj *Protokol* uglavnom oslanja, na razini Savske komisije razmatra se u kojoj bi mjeri ovaj *Protokol* mogao biti istinski koristan.

5.2. Administrativno upravljanje i pravna podrška

U okviru ovog područja trajna pravna podrška pružana je u radu Savske komisije, njezinih stalnih radnih skupina i Tajništva, uključujući pripremu raznih vrsta pisanih dokumenata, kao i kroz djelovanje *Ad-hoc* pravne stručne skupine Savske komisije (*Ad-hoc L EG*).

Tijekom izvještajnog razdoblja također je, u kontekstu pravnih pitanja, posvećena pozornost analizi arbitražnih pravila primjenjivih na Savsku komisiju u postupcima nabave, kao i razvoju *Smjernica za pripravnike Savske komisije*.

Povrh toga, u okviru rada *Ad-hoc* skupine L EG provedena je analiza i revizija svih pravnih dokumenata Savske komisije u smislu funkcionalnosti djelovanja Savske komisije i poboljšanja njezinih propisa.

Kako bi se poboljšala učinkovitost interne organizacije Savske komisije, tijekom izvještajnog razdoblja ažurirana su i nadopunjena interna pravila Savske komisije, konkretno *Pravilnik o radu Savske komisije* i *Pravila o postupku nabave*.

Jačanje uloge i položaja Savske komisije u regiji, kao i intenzivirane aktivnosti u svim područjima pokrivenima *Okvirnim sporazumom*, imali su za posljedicu interes poslovnih dionika u slivu rijeke Save za razvoj bliske suradnje sa Savskom komisijom. Prepoznavši činjenicu da dobro prihvaćena suradnja s poslovnim sektorom može postati djelotvorna metoda za ostvarenje napretka kroz dinamičnije postizanje ciljeva *Okvirnog sporazuma*, Savska komisija pripremila je i prihvatala *Načela Savske komisije za suradnju s poslovnim sektorom*. S pravnog gledišta, *Načela* omogućuju strateški i koordinirani pristup poslovnom sektoru, konkretno razrađuju raspon i ciljeve suradnje, kao i odnos s poslovnim sektorom, a ujedno reguliraju i ostvarivanje partnerstva između Savske komisije i poslovnog sektora.

Kako bi se potaknula aktivna suradnja drugih vladinih i/ili nevladinih organizacija u radu Savske komisije i time uključilo sve relevantne faktore koji bi mogli pridonijeti praktičnoj

provedbi *Okvurnog sporazuma*, te se organizacije trajno potiču da postanu promatrači pri Savskoj komisiji.

Vrijedi napomenuti kako je Savska komisija, u kontekstu prethodne korespondencije i rasprava u vezi sa statusom Crne Gore pri Savskoj komisiji, uputila pismo Crnoj Gori o tranzicijskim mogućnostima suradnje do očekivanog punog članstva.

6. Financijska pitanja

6.1. Proračun

Na 20. sjednici Savske komisije (Zagreb, 6. travnja 2010.) donesena je odluka o prihvaćanju *Proračuna Savske komisije za financijsku godinu 2010.* (1. travnja 2010. – 31. ožujka 2011.), u ukupnom iznosu od 537.500,00 eura. Prihvaćeni *Proračun* sastoji se od redovitih godišnjih doprinosa u iznosu od 487.960,00 eura (odnosno 121.990,00 eura po zemlji), dijela darovnice Europske komisije za provedbu projekta *Plana upravljanja riječnim slivom*, te UNECE-ove darovnice za provedbu projekta *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*, u iznosu od 49.540,00 eura.

Popis godišnjih doprinosa država stranaka i drugih primitaka u Opću fond, kao i popis troškova tijekom financijske godine 2010. pružen je u Tablicama 1 i 2.

Tablica 1. Pristigli redoviti godišnji doprinosi i drugi primici za financijsku godinu 2010. (u eurima)

<i>Država stranka</i>	<i>primici za fin. god. 2010.</i>
Bosna i Hercegovina	121.990,00 ¹
Hrvatska	121.990,00 ²
Srbija	121.990,00 ³
Slovenija	121.990,00 ⁴
Ukupni primljeni iznos doprinosa	487.960,00
Prijenos iz Rezervnog fonda	5.500,00 ⁵
Razno	49.724,63 ⁶
Ukupni prihod Općeg fonda	543.184,63

Napomena: ¹ Doprinos je uplaćen 1. lipnja 2010. ² Doprinos je uplaćen u dva jednakata dijela, na dan 6. svibnja i 7. srpnja 2010. ³ Doprinos je uplaćen 13. prosinca 2010. ⁴ Doprinos je uplaćen 16. lipnja 2010. ⁵ Preneseni iznos za pokriće neočekivanih troškova. ⁶ Dio darovnice Europske komisije i UNECE-a za provedbu projekata

Tablica 2. Troškovi osnovne namjene u financijskoj godini 2010. (u eurima).

<i>Proračunsko poglavlje</i>	<i>Rashodi</i>
Plaće i doplatci za osoblje	418.179,35
Tekući troškovi	40.132,50
Putni troškovi	26.435,28
Operativni troškovi	43.596,55
Oprema	3.974,06
Ukupni rashodi	532.317,75 ¹

Napomena: ¹ U skladu s Financijskim pravilima Savske komisije, ostatak iz Općeg fonda bit će prebačen u Rezervni fond.

Proračunske stavke Općeg fonda usporedive su s prvobitno utvrđenim iznosima, što predstavlja 98% ostvarenja planiranog iznosa.

6.2. Financiranje projekata i studija u okviru posebnih fondova

Tijekom financijske godine 2010. ukupni zaprimljeni iznos u Posebni i povjerenički fond iznosio je 196.689,02 eura, a glavni dio toga sastoji se od stavki koje slijede:

- iznos od 133.333,33 eura, koji je uplatila Republika Srbija za pripremu *Glavnog projekta i instalacije prototipa riječnih informacijskih servisa (RIS) na rijeci Savi*;
- iznos od 6.070,46 eura, prijenos iz Rezervnog fonda za projekt pod nazivom *Glavni projekt i instalacija prototipa riječnih informacijskih servisa (RIS) na rijeci Savi*, te
- iznos od 35.211,27 eura (50.000,00 USD), UNECE-ova darovnica za provedbu projekta *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*.

Ukupni troškovi Posebnog i povjereničkog fonda u finansijskoj godini 2010. iznosili su 270.796,83 eura, a glavni dio tog iznosa odnosio se na pripremu *Glavnog projekta i instalacije prototipa riječnih informacijskih servisa (RIS) na rijeci Savi* te na provedbu projekta *Podrška Savskoj komisiji za pripremu i provedbu Plana upravljanja slivom rijeke Save*.

6.3. Druge aktivnosti

Tijekom finansijske godine 2010. nastavljen je razvoj internog i eksternog finansijskog upravljanja. Provedena je revizija finansijskog upravljanja Savske komisije u finansijskoj godini 2009., a Savska komisija uzela je na znanje *Izvješće o reviziji* na 22. sjednici Savske komisije. Savska komisija ujedno je prihvatile prilagodbe *Pravila o postupku nabave*.

DODATAK I

Popis članova i zamjenika članova Savske komisije

Br.	Ime i prezime	Funkcija	Institucija
Bosna i Hercegovina			
1.	Kemal Karkin	član Savske komisije	Ministarstvo prometa i komunikacija Bosne i Hercegovine
2.	Savo Gluvić	zamjenik člana Savske komisije	VP "SAVA" Gradiška, Bosna i Hercegovina
Republika Hrvatska			
3.	Mario Babić	predsjedavajući, član Savske komisije, <i>od 20. siječnja 2011.</i>	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske
4.	Branko Bačić	predsjedavajući, član Savske komisije, <i>do 20. siječnja 2011.</i>	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske, Hrvatski sabor, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog planiranja i građevinarstva Republike Hrvatske
5.	Ružica Drmić	zamjenik člana Savske komisije	Ministry of Regional Development, Forestry and Water Management of the Republic of Croatia
Republika Srbija			
6.	Aleksandar Prodanović	potpredsjedavajući, član Savske komisije	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije, Republička direkcija za vode
7.	Miladin Avramov	zamjenik člana Savske komisije	Ministarstvo okoliša i prostornog uređenja Republike Srbije
Republika Slovenija			
8.	Mitja Bricelj	član Savske komisije	Ministarstvo okoliša i prostornog uređenja Republike Slovenije
9.	Aleksander Čičerov	zamjenik člana Savske komisije	Ministarstvo vanjskih poslova Republike Slovenije

DODATAK II

Popis stručnih skupina Savske komisije

Sljedeće stručne skupine bile su aktivne tijekom čitavog izvještajnog razdoblja:

- Stalna stručna skupina za upravljanje riječnim slivom (PEG RBM);
- Stalna stručna skupina za sprječavanje i kontrolu akcidenata (PEG APC);
- Stalna stručna skupina za sprječavanje poplava (PEG FP);
- Stalna stručna skupina za plovidbu (PEG NAV);
- *Ad-hoc* pravna stručna skupina (*Ad-hoc L EG*);
- *Ad-hoc* financijska stručna skupina (*Ad hoc FIN EG*);
- *Ad-hoc* stručna skupina za GIS (*Ad-hoc GIS EG*);
- *Ad-hoc* stručna skupina za hidrološka i meteorološka pitanja (*Ad-hoc HM EG*)
- *Ad-hoc* stručna skupina za RIS (*Ad-hoc RIS EG*).

Sukladno *Okvirnom sporazumu*, stručne skupine predviđene su kao službena platforma za pružanje pomoći, usmjerena i koordinacije svih aktivnosti Savske komisije u vezi s provedbom *Okvirnog sporazuma*. To također znači da svi relevantni materijali, dokumenti i prijedlozi koje pripremi Tajništvo trebaju proći kroz evaluaciju u stručnim skupinama prije predlaganja Savskoj komisiji za odobrenje.

DODATAK III

Sjednice Savske komisije

Od 1. travnja 2010. godine do 31. ožujka 2011. godine Savska komisija održala je šest sjednica – 20. (izvanrednu) sjednicu (6. travnja 2010. godine), 21. (izvanrednu) sjednicu (8. lipnja 2010. godine), 22. (izvanrednu) sjednicu (8. lipnja 2010. godine), 23. (izvanrednu) sjednicu (21. lipnja i 20. srpnja 2010. godine), 24. (izvanrednu) sjednicu (26.-27. listopada 2010. godine) te 25. (redovitu) sjednicu (25.-26. siječnja 2011. godine).

Rad u okviru tih sjednica uključio je razmatranje niza pitanja, kao i prihvatanje raznih zaključaka i odluka, kako je to ukratko naznačeno u nastavku:

- Razvoj ažurirane *Strategije o provedbi Okvirnog sporazuma te Akcijskog plana za razdoblje 2011.-2015. godine*
- Aktivnosti u vezi s organizacijom 3. sastanka država stranaka *Okvirnog sporazuma* (MoP)
  - o Logistička pitanja;
  - o Priprema dokumenata za sastanak, uključujući kompilaciju i analizu *Drugih nacionalnih izvješća o provedbi Okvirnog sporazuma*, u skladu s *Metodologijom trajnog praćenja provedbe Okvirnog sporazuma*
- Priprema i prihvatanje *Godišnjeg izvješća o radu i aktivnostima Savske komisije za finansijsku godinu 2009.*
- Godišnji plan rada i programi rada
  - o Priorema, prihvatanje i naknadne aktivnosti na provedbi *Plana rada Savske komisije za finansijsku godinu 2010.;*
  - o Odobrenje godišnjih programa rada stručnih skupina za finansijsku godinu 2010.
- Pitanja upravljanja vodama
  - o Preporuka u vezi s projektima visokog značaja za održivi razvoj sliva rijeke Save u okviru *Strategije Europske unije za dunavsku regiju*;
  - o Popratne aktivnosti na provedbi projekta *Priprema i provedba Plana upravljanja slivom rijeke Save*;
  - o Testiranje i poboljšanje sustava hitnog obavještavanja o akcidentima;
  - o Pokretanje i provedba projekata
    - *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save;*
    - *Studija mapiranja poplava za rijeku Savu;*
    - *Jačanje uključenja dionika u upravljanje slivom rijeke Save;*
  - o Traganje za finansijskim sredstvima za projekte
    - *Sigurnosni sustav upravljanja onečišćenjem voda za sliv rijeke Save;*
    - *Upravljanje nanosom u slivu rijeke Save;*
  - o Druga povezana pitanja.
- Pitanja u vezi s plovidbom
  - o Nastavak aktivnosti na obnovi i razvoju plovidbe na plovnom putu rijeke Save
    - Popratne aktivnosti država stranaka u vezi s pripremom/provedbom glavnog projekta za plovni put rijeke Save;
    - Razvoj i provedba projekta *Glavni projekt i instalacija prototipa riječnih informacijskih servisa (RIS) na rijeci Savi;*

- Pripremne aktivnosti na razvoju i provedbi projekta *Master plan za razvoj nautičkog turizma u slivu rijeke Save*;
- Prihvatanje/usvajanje dokumenata
  - *Plan obilježavanja rijeke Save i njezinih plovnih pritoka za 2011. godinu;*
  - *Pravila o prijevozu opasnih tvari u slivu rijeke Save;*
  - *Pravila za određivanje zimovnika i zimskih skloništa u slivu rijeke Save;*
- Donošenje dokumenata
  - *Indikator riječnih kilometara na rijeci Savi;*
  - *Album mostova na rijeci Savi.*
- Upravljanje informacijama i višesektorska pitanja
  - Razvoj i pokretanje projekta *Uspostavljanje glavnih funkcija Sava Geoportala*;
  - Traganje za mogućnostima financiranja za projekte
    - *Hidrološka studija za sliv rijeke Save;*
    - *Razvoj i nadgradnja hidrološkog i meteorološkog informacijskog sustava i sustava za upozoravanje na opasnost od / prognoziranje poplava u slivu rijeke Save* (u suradnji s nacionalnim hidrometeorološkim zavodima zemalja sliva rijeke Save).
- Nastavak rada stručnih skupina Savske komisije (popisanih u Dodatku II).
- Protokoli uz *Okvirni sporazum*
  - Potpisivanje *Protokola o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum*;
  - Dovršetak *Nacrta Protokola o upravljanju sedimentima uz Okvirni sporazum* i aktualni pregovori o završnom usklađenju teksta protokola;
  - Dovršetak *Nacrta Protokola o izvanrednim situacijama uz Okvirni sporazum* i aktualni pregovori o završnom usklađivanju teksta protokola;
  - Razvoj *Nacrta Protokola o prekograničnim utjecajima uz Okvirni sporazum*.
- Suradnja i sudjelovanje javnosti
  - Popratne aktivnosti na provedbi *Zajedničke izjave o vodećim načelima za razvoj unutarnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav*, uz zajedničko usmjeravanje procesa s Međunarodnom komisijom za zaštitu rijeke Dunav te Dunavskom komisijom;
  - Mogućnosti uključenja dionika u provedbu *Okvirnog sporazuma*;
  - Suradnja s raznim nacionalnim institucijama, regionalnim i međunarodnim organizacijama;
  - Organizacija sastanaka i radionica;
  - Organizacija Dana rijeke Save 2010. godine;
  - Objavljivanje službenog biltena Savske komisije, *Savskog Vjesnika*, *Sažetka analize sliva rijeke Save*, kao i drugih promotivnih publikacija i materijala;
  - Kontinuirano ažuriranje internetske stranice Savske komisije;
  - Aktivnosti odnosa s javnošću.
- Pravna pitanja
  - Amandmani na *Pravilnik o radu Savske komisije*;
  - Pregled i analiza svih pravnih dokumenata Savske komisije u smislu funkcionalnosti rada Savske komisije i poboljšanja njezinih propisa;
  - Analiza relevantnih bilateralnih sporazuma među državama strankama;

- Razvoj internih propisa Savske komisije.
- Financijska pitanja
  - Prihvaćanje *Proračuna za financijsku godinu 2010.*;
  - Prihvaćanje *Izvješća o ispunjenju proračuna za financijsku godinu 2009.*;
  - Revizija finansijskog upravljanja Savskom komisijom te prihvaćanje izvješća revizora za finansijsku godinu 2009.;
  - Amandmani na *Financijska pravila Savske komisije*;
  - Amandmani na *Pravila o postupku nabave Savske komisije*;
  - Razvoj internih finansijskih pravila Savske komisije.

DODATAK IV

Popis sastanaka s dionicima koje je organizirala ili suorganizirala Savska komisija

Tijekom izvještajnog razdoblja Savska komisija organizirala je ili suorganizirala niz konzultacijskih radionica, javnih prezentacija i drugih sastanaka s dionicima, uključujući:

- Sastanak na temu "Poticanje provedbe *Okvirnog sporazuma* u području upravljanja vodama i okoliša" (Beograd, 5. svibnja 2010.);
- Radionica o Sava RIS-u, usmjerenica na predstavljanje rezultata *Glavnog projekta i instalacije prototipa riječnih informacijskih servisa (RIS) na rijeci Savi* (Zagreb, 15. rujna 2010.);
- Radionica o mapiranju poplava za rijeku Savu, koju su zajednički organizirali Savska komisija i USACE (Zagreb, 6.-8. rujna 2010.);
- Okrugli stol o sprječavanju i kontroli akcidenata u slivu rijeke Save (Zagreb, 21. listopada 2010.);
- Godišnji sastanak s kapetanima lučkih kapetanija u slivu rijeke Save (Beograd, 21.-22. listopada 2010.);
- Sastanak u vezi s prioritetnim projektima Savske komisije u okviru *Strategije EU za dunavsku regiju* (Zagreb, 15. studenoga 2010.);
- Sastanak o istraživanju mogućnosti doprinosa sektora malih i srednjih poduzeća (SME) provedbi *Okvirnog sporazuma* (Zagreb, 22. prosinca 2010.);
- Sastanak s direktorima nacionalnih hidrometeoroloških zavoda iz sliva rijeke Save (Zagreb, 18. siječnja 2011.);
- Okrugli stol na temu "Istraživanje mogućnosti doprinosa sektora malih i srednjih poduzeća održivom razvoju u slivu rijeke Save" (Zagreb, 24. veljače 2011.).

DODATAK V

**Pregled aktivnosti provedenih tijekom
proslava Dana rijeke Save 2010. godine**

Proslava Dana rijeke Save 2010. godine uključila je raznolike aktivnosti, među ostalim i središnje događanje 1. lipnja s općinom Gradiška u Bosni i Hercegovini kao domaćinom. Savska komisija organizirala je fotografski natječaj "RIJEKA SAVA – priroda, ljudi i kultura", kako bi se naglasilo obilje prirode, voda, bioraznolikosti, života ljudi i raznih kultura u slivu rijeke Save u svoj svojoj živopisnosti. Autori su poslali preko 600 fotografija iz sliva rijeke Save, prikazujući slikovite motive raznolikosti u savskom slivu i svoje raznovrsne doživljaje stvarnosti, prirodne i kulturne baštine, kao i prednosti i nedostatke života uz rijeku. Ocenjivački žiri odabralo je 60 fotografija koje su uvrštene u kolekciju na izložbi "RIJEKA SAVA – PRIRODA, LJUDI i KULTURA", a čije je predstavljanje 1. lipnja bilo središnje događanje u Domu kulture u Gradiški. Također, kreativne obrazovne radionice pod nazivom "Rijeka Sava i njezini prijatelji" organizirane su za učenike osnovnih škola u Gradiški. Cilj je bio na zanimljiv, pristupačan i kreativan način podučiti djecu društveno odgovornom ponašanju kad je riječ o vodnim resursima i raznim načinima njihove zaštite, kao i tome kako sama djeca mogu pridonijeti očuvanju vodnih resursa u svakodnevnom životu. Radovi učenika koji su sudjelovali u programu bili su ujedno izloženi na središnjoj proslavi, koja je uključila još jednu prekretnicu u aktivnostima Savske komisije – potpisivanje *Protokola o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save*. Imajući u vidu činjenicu kako su se upravo u tom razdoblju sve države stranke *Okvirnog sporazuma* suočile sa značajnim poplavama, važnost *Protokola* postala je utoliko uočljivija diljem regije.

Povrh već navedenoga, u okviru obilježavanja Dana rijeke Save 2010. godine organizirane su i dodatne aktivnosti, financirane kroz projekte socijalne odgovornosti, u suradnji s predstavnicima kompanije *Coca Cola* i nadležnih ministarstava odgovornih za provedbu *Okvirnog sporazuma*.

- Nastavljena je provedba projekta *Lijepa naša Sava*, koji od 2008. godine zajedničkim naporima provode Savska komisija, Coca-Cola HBC Croatia, Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva RH i Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture RH, uz potporu tvrtke Coca-Cola Adria za alpsko-jadransku regiju. Održan je širok raspon aktivnosti i događanja kako bi se povisila razina svijesti o važnosti očuvanja vodnih resursa i raznih vidova korištenja rijeke Save (poput rekreacije, slobodnog vremena i turizma, plovidbe, itd.), a ujedno i potaknuo osjećaj građanske odgovornosti u smislu korištenja i zaštite voda. Projekt je uključio sljedeće aktivnosti održane tijekom razdoblja od 29. svibnja do 2. srpnja 2010. godine:
  - Savski sajam održan u Zagrebu 29. svibnja na jezeru Bundek, gdje su posjetitelji imali priliku uživati u tipičnoj hrani i pićima, kao i u obilascima Save, vožnji kajakom, jahanju, predstavama kulturnih društava, pripremi fiš paprikaša i šarana na rašljama te izložbi fotografija "Život na Savi tijekom stoljeća";
  - Predstavljanje savske kravate, održano u Davoru 31. svibnja, gdje je predstavljena posebno dizajnirana kravata s tri različita obrasca i specifičnim stilom, zasnovanim na motivu toka rijeke Save kroz Lonjsko polje; posjetitelji su također mogli uživati u projekciji filma "Sava koja život znači" i predstavljanju knjige o lađarima;
  - Savski sajam održan u Sisku 5. lipnja, gdje je predstavljen jedinstveni suvenir savskog kontinentalnog turizma – keltski brodić, kao i tradicionalni obrti i ručni rad savske regije, a ujedno je organizirano i kušanje tradicionalne hrane i pića;
  - Savski sajam održan u Županji 11. lipnja, gdje je početak sajma obilježen predstavljanjem još jednog suvenira savskog kontinentalnog turizma – privjeska za ključeve u obliku žira;

- Savski sajam održan u Slavonskom Brodu 2. srpnja, gdje je središnji događaj bilo Otvoreno prvenstvo u kuhanju fiš paprikaša – popularna *Fišijada*, na kojoj je u konkurenciji sudjelovalo 163 timova iz čitave zemlje.
- Također je nastavljen i projekt zaštite rijeke pokrenut u Sloveniji 2009. godine, pa je tako 2010. godine za slovenske mlade otvoren Konkurs pod nazivom "Oglas za moju rijeku". Mladi Slovenci i predstavnici škola pozvani su da tijekom jednomjesečnog razdoblja prijave na natjecanje svoje televizijske, radijske i novinske oglase. Oglasi su trebali biti usmjereni na značaj zaštite voda, kao i na poticanje i rast svijesti u javnosti o važnosti zaštite voda i njihove kakvoće. Natjecanje je bilo otvoreno do 21. svibnja 2010. godine, nakon čega su odabrani najbolji oglasi u tri kategorije:
  - Najbolji televizijski oglas: nagrada je bila *kamera Sony DCRSX34* (donacija za školu);
  - Najbolji radijski oglas: nagrada je bila *kućno kino Philips HES 2800/12* (donacija za školu);
  - Najbolji novinski oglas: nagrada je bila *fotografska kamera Canon IXUS100* (donacija za školu).

Središnji događaj održan je 31. svibnja 2010. godine u Ljubljani, gdje su nagrade uručene dobitnicima, i to:

- Osnovnoj školi "Polzela", za najbolji televizijski oglas "Naša rijeka Savinja";
- Osnovnoj školi "Polzela", za najbolji radijski oglas "Riba koja pjeva";
- Osnovnoj školi "Simona Gregorčiča Kobarid – područna škola Breginj", za najbolji novinski oglas "Znamo što imamo".

DODATAK VI

Popis skraćenica

<i>Ad-hoc</i> FIN EG	<i>Ad-hoc</i> stručna skupina za finansijska pitanja
<i>Ad-hoc</i> GIS EG	<i>Ad-hoc</i> stručna skupina za GIS
<i>Ad-hoc</i> HIN EG	<i>Ad-hoc</i> stručna skupina za hidrološka pitanja u plovidbi
<i>Ad-hoc</i> HM EG	<i>Ad-hoc</i> stručna skupina za hidrološka i meteorološka pitanja
<i>Ad-hoc</i> L EG	<i>Ad-hoc</i> stručna skupina za pravna pitanja
<i>Ad-hoc</i> RIS EG	<i>Ad-hoc</i> stručna skupina za riječne informacijske servise
<i>ADN</i>	Europski sporazum o međunarodnom prijevozu opasnog tereta unutarnjim plovnim putevima (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways)
AEWS	Sustav ranog upozoravanja na opasnost od nesreća (Accident Emergency Warning System)
AIS	Automatski sustav identifikacije (Automatic Identification System)
APC	Sprječavanje i kontrola akcidenata/nesreća (Accident Prevention and Control)
B&H / BA	Bosna i Hercegovina
<i>CEVNI</i>	<i>Europski kod za unutarnju plovidbu (European Code for Inland Waterways)</i>
CMS	Sustav upravljanja sadržajem (Content Management System)
DC	Dunavska komisija (Danube Commission)
DG ENV	Opća uprava EK za okoliš (Directorate General of the EC for Environment)
DG MOVE	Opća uprava EK za mobilnost i promet (Directorate General of the EC for Mobility and Transport)
<i>DIKTAS</i>	<i>Zaštita i održivo korištenje prekograničnog sustava akvifera dinarskog karsta (Protection and sustainable use of the Dinaric karst transboundary aquifer system)</i>
EBRD	Europska banka za obnovu i razvoj (European Bank for Reconstruction and Development)
EC	Europska komisija (European Commission)
EIA	Procjena utjecaja na okoliš (Environmental Impact Assessment)
EIB	Europska investicijska banka (European Investment Bank)
<i>Espoo Convention</i>	<i>Konvencija UNECE-a o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (UNECE Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context)</i>
EU	Europska unija (European Union)
EU FP7	7. okvirni program EU (7 th Framework Program of EU)
<i>FASRB</i>	<i>Okvirni sporazum o slivu rijeke Save (Framework Agreement on the Sava River Basin)</i>

FP	Sprječavanje poplava (Flood Prevention)
FRM	Upravljanje rizikom od poplava (Flood Risk Management)
FY	Financijska godina Savske komisije (Financial Year of the ISRBC)
GIS	Geografski informacijski sustav (Geographic Information System)
GWP	Globalno partnerstvo za vode (Global Water Partnership)
GWP-Med	Sredozemno regionalno partnerstvo Globalnog partnerstva za vode (Mediterranean Regional Partnership of the GWP)
HEC-HMS	Sustav hidrološkog modeliranja Hidrološkog inženjerskog centra (Hydrologic Engineering Center Hydrologic Modelling System)
HEC-RAS	Sustav riječne analize Hidrološkog inženjerskog centra (Hydrologic Engineering Center River Analysis System)
HR	Republika Hrvatska (Republic of Croatia)
ICPDR	Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav (International Commission for the Protection of the Danube River)
ICPR	Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Rajne (International Commission for the Protection of the Rhine)
IFI	Međunarodna finansijska institucija (International Financial Institution)
IPA	Instrument prepristupne pomoći (EU Instrument for Pre-Accession Assistance)
ISRBC	Međunarodna komisija za sliv rijeke Save (International Sava River Basin Commission)
IWT	Promet unutarnjim vodnim putevima (Inland Waterway Transport)
ME	Crna Gora (Montenegro)
MoP	Sastanak država stranaka (Meeting of the Parties)
NAIADES	<i>Razvoj plovidbe i unutarnjih plovnih puteva u Europi (Navigation and Inland Waterway Action and Development in Europe)</i>
NELI	<i>Suradnička mreža za logistiku i nautičku edukaciju usmjereni na prijevoz unutarnjim plovnim putevima dunavskog koridora podržana inovativnim rješenjima (Cooperation-network for logistics and nautical education focusing on inland waterway transport in the Danube corridor supported by innovative solutions)</i>
NEWADA	<i>Mreža uprava za plovni put dunava (Network of Danube Waterway Administrations)</i>
NGO	Nevladina organizacija (Non-Governmental Organization)

NHMS	Nacionalni hidrometeorološki zavod (National Hydro-Meteorological Service)
OSCE	Organizacija za europsku sigurnost i suradnju (Organization for Security and Cooperation in Europe)
PEG APC	Stalna stručna skupina za sprječavanje i kontrolu akcidenata (Permanent Expert Group for Accident Prevention and Control)
PEG FP	Stalna stručna skupina za sprječavanje poplava (Permanent Expert Group for Flood Prevention)
PEG NAV	Stalna stručna skupina za plovidbu (Permanent Expert Group for Navigation)
PEG RBM	Stalna stručna skupina za upravljanje riječnim slivom (Permanent Expert Group for River Basin Management)
PIAC	Glavni međunarodni centar za uzbunjivanje (Principal International Alert Center)
PIANC	Stalni kongres Međunarodne asocijacije za plovidbu (Permanent Congress of the International Navigation Association)
<i>PLATINA</i>	<i>Platforma za provedbu NAIADES-a (Platform for the implementation of NAIADES)</i>
RBM	Upravljanje riječnim slivom (River Basin Management)
RCC	Regionalno vijeće za suradnju (Regional Cooperation Council)
REC	Regionalni centar zaštite okoliša (Regional Environmental Center)
RIS	Riječni informacijski servis (River Information Service)
RS	Republika Srbija (Republic of Serbia)
SedNet	Europska mreža interesnih skupina koje se bave upravljanjem nanosom (European Sediment Network)
SEE TCP ili TCP SEE	Međudržavni program suradnje za jugoistočnu Europu (South East Europe Transnational Cooperation Programme)
SEETO	Opservatorij za promet za jugoistočnu Europu (South East Europe Transport Observatory)
SI	Republika Slovenija (Republic of Slovenia)
SME	Mala i srednja poduzeća (Small and medium enterprises)
SRB	Sliv rijeke Save (Sava River Basin)
SWMI	Značajno pitanje upravljanja vodama (Significant Water Management Issue)
ToR	Projektni zadatak (Terms of Reference)
UNDP-GEF	Program Ujedinjenih naroda za razvoj – Globalni fond za okoliš (United Nations Development Program – Global Environment Facility)

UNECE	Gospodarska komisija Ujedinjenih naroda za Europu (United Nations Economic Commission for Europe)
UNESCO	Obrazovna, znanstvena i kulturna organizacija Ujedinjenih naroda (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
UNESCO IHP	Međunarodni hidrološki program UNESCO-a (UNESCO International Hydrological Programme)
USACE	Inženjerski korpus Vojske Ujedinjenih naroda (United States Army Corps of Engineers)
WACOSS	<i>Sigurnosni sustav za upravljanje onečišćenjem voda za sliv rijeke Save (Water Pollution Contingency Management System for the Sava River Basin)</i>
WANDA	<i>Upravljanje otpadom u unutarnjoj plovidbi na rijeci Dunav (Waste Management for Inland Navigation on the Danube)</i>
WATCAP	<i>Vode i plan prilagođavanja klimatskim promjenama za sliv rijeke Save (Water and Climate Adaptation Plan for the Sava River Basin)</i>
Water Convention	<i>Konvencija UNECE-a o zaštiti i korištenju prekograničnih vodotokova i međunarodnih jezera (UNECE Convention on the Protection and Use of Transboundary Watercourses and International Lakes)</i>
WB	Svjetska banka (World Bank)
WFD	<i>Okvirna direktiva EU o vodama (EU Water Framework Directive) (Direktiva 2000/60/EZ)</i>
WMO	Svjetska meteorološka organizacija (World Meteorological Organization)
WWF	Svjetski fond za zaštitu prirode (World Wide Fund for Nature)